

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

ĐỒNG NGUYỄN VĂN NGỌC

QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH
NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOÁN
TẠI CHI CỤC THUẾ QUẬN THANH XUÂN,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI

ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ
NGÀNH QUẢN LÝ KINH TẾ

Hà Nội - 2024

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

ĐỒNG NGUYỄN VĂN NGỌC

QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH
NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOẢN
TẠI CHI CỤC THUẾ QUẬN THANH XUÂN,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI

ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ
NGÀNH QUẢN LÝ KINH TẾ

MÃ SỐ: 8310110

(CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ VÀ CHÍNH SÁCH)

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS TÔ TRUNG THÀNH

Hà Nội - 2024

LỜI CAM ĐOAN

Tôi đã đọc và hiểu về các hành vi vi phạm sự trung thực trong học thuật. Tôi cam kết bằng danh dự cá nhân rằng nghiên cứu này do tôi tự thực hiện và không vi phạm yêu cầu về sự trung thực trong học thuật.

Hà nội, ngày   tháng   năm 2024

Tác giả đề án

ĐỒNG NGUYỄN VÂN NGỌC

LỜI CẢM ƠN

Đề án tốt nghiệp thạc sĩ với đề tài “*Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội*” là kết quả trong suốt quá trình nghiên cứu, học tập, cố gắng không ngừng nghỉ của bản thân tôi cùng với sự giúp đỡ tận tình, động viên khích lệ của thầy cô, bạn bè và gia đình.

Tôi xin cảm ơn tập thể các thầy cô giáo, các cán bộ Khoa Khoa học quản lý – Trường Đại học Kinh tế Quốc dân đã truyền đạt những kiến thức quý báu. Tôi xin cảm ơn GS.TS. Tô Trung Thành và TS. Nguyễn Thị Lệ Thúy đã giúp đỡ và hỗ trợ tôi rất nhiều trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu khoa học để tôi hoàn thành đề án.

Tôi xin cảm ơn Chi cục Thuế quận Thanh Xuân vì đã tạo điều kiện giúp tôi hoàn thành đề án nghiên cứu của mình!

Xin chân thành cảm ơn!

Tác giả đề án

ĐỒNG NGUYỄN VÂN NGỌC

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG, HÌNH.....	vii
TÓM TẮT ĐỀ ÁN THẠC SĨ.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOÁN TẠI CHI CỤC THUẾ ..5	
1.1. Tổng quan về hộ kinh doanh và phương pháp khoán đối với hộ kinh doanh	5
1.1.1. Tổng quan về hộ kinh doanh	5
1.1.2. Phương pháp khoán đối với hộ kinh doanh	7
1.2. Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế	8
1.2.1. Khái niệm và mục tiêu quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán	8
1.2.2. Nội dung quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán.....	8
1.3. Nhân tố ảnh hưởng đến quản lý thu thuế đối hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế	13
1.3.1. Nhân tố thuộc chi cục thuế	13
1.3.2 Nhân tố thuộc môi trường bên ngoài chi cục thuế	14
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOÁN TẠI CHI CỤC THUẾ QUẬN THANH XUÂN	16
2.1. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân và thu thuế từ hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán giai đoạn 2021-2023	16
2.1.1. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân	16
2.1.2. Thu thuế từ hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán	19

2.2. Thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân.....	21
2.2.1. Thực trạng quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế.....	21
2.2.2. Thực trạng quản lý khai thuế và ấn định thuế	24
2.2.3. Thực trạng quản lý nộp thuế.....	30
2.2.4. Thực trạng kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh	35
2.3. Đánh giá quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán Chi cục Thuế quận Thanh Xuân.....	37
2.3.1. Đánh giá thực hiện mục tiêu quản lý.....	37
2.3.2. Những điểm mạnh	38
2.3.3. Những điểm yếu	39
2.3.4. Nguyên nhân của điểm yếu	40
CHƯƠNG 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOÁN TẠI CHI CỤC THUẾ QUẬN THANH XUÂN ĐẾN 2030.....	42
3.1. Định hướng hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến năm 2030	42
3.1.1. Định hướng quản lý thuế đối với hộ kinh doanh tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến năm 2030.....	42
3.1.2. Phương hướng hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến 2030	42
3.2. Một số giải pháp hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân.....	43
3.2.1. Giải pháp quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế.....	43
3.2.2. Giải pháp quản lý khai thuế và ấn định thuế	44
3.2.3. Giải pháp quản lý nộp thuế.....	45
3.2.4. Giải pháp kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh	46
3.2.5. Giải pháp khác	47
3.3. Một số kiến nghị	48
3.3.1. Kiến nghị với Cục Thuế thành phố Hà Nội.....	48
3.3.2 Kiến nghị với Tổng cục Thuế.....	48
KẾT LUẬN	50

TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	51
PHỤ LỤC	52

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	CHỮ VIẾT TẮT	CHỮ VIẾT ĐẦY ĐỦ
1	CBCC	Cán bộ công chức
2	CNTT	Công nghệ thông tin
3	DTPL	Dự toán pháp lệnh
4	GTGT	Giá trị gia tăng
5	HĐTV	Hội đồng tư vấn
6	HKD	Hộ kinh doanh
7	KTNDP	Kê khai – Kế toán thuế - Tin học – Tổng hợp nghiệp vụ dự toán – Pháp chế
8	NNT	Người nộp thuế
9	NSNN	Ngân sách nhà nước
10	TNCN	Thu nhập cá nhân
11	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG, HÌNH

Bảng 2.1. Kết quả thực hiện thu NSNN của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023	18
Bảng 2.2: Tổng hợp số lượng HKD thuộc Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023	19
Bảng 2.3: Kết quả thu NSNN khu vực HKD giai đoạn 2021-2023	20
Bảng 2.4: Tình hình quản lý cấp mới đăng ký kinh doanh	21
Bảng 2.5: Số lượng cá nhân kinh doanh trên sàn TMĐT chưa đăng ký hộ kinh doanh	23
Bảng 2.6: Tình hình HKD chuyển đổi từ phương pháp khoán sang kê khai	23
Bảng 2.7: Kết quả điều tra doanh thu của HKD giai đoạn 2021-2023	25
Bảng 2.8: Tình hình HKD nộp thuế theo phương pháp khoán trên địa bàn quận Thanh Xuân	28
Bảng 2.9: Tỷ lệ thuế tính trên doanh thu	31
Bảng 2.10: Tổng hợp số thu theo ngành nghề của HKD nộp thuế theo phương pháp khoán giai đoạn 2021-2023	31
Bảng 2.11: Tình hình nợ thuế của khu vực HKD cá thể tại Chi cục thuế Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023	32
Bảng 2.12: Kết quả đôn đốc nợ và cưỡng chế nợ thuế đối với HKD tại Chi cục thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023	34
Bảng 2.13: Kết quả phúc tra HKD có thông báo ngừng nghỉ kinh doanh	36
Bảng 2.14: Kết quả xử phạt vi phạm hành chính về thuế đối với HKD	36
Bảng 2.15: Kết quả thực hiện dự toán đối với HKD nộp thuế theo phương pháp khoán giai đoạn 2021-2023	38
Bảng 2.16: Kết quả xử lý vi phạm hành chính giai đoạn 2021-2023	38
Hình 2.1: Cơ cấu tổ chức tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân năm 2023	17

TÓM TẮT ĐỀ ÁN THẠC SĨ

Xuất phát từ tầm quan trọng của hộ kinh doanh trong nền kinh tế thị trường tại nước ta, số thu từ khu vực hộ kinh doanh chiếm một phần quan trọng trong cơ cấu thu ngân sách của cả nước. Do đó việc nâng cao chất lượng quản lý hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán là nhu cầu cấp thiết, có ý nghĩa thiết thực. Chính vì vậy, học viên lựa chọn đề tài “*Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội*” làm đề tài đề án thạc sĩ.

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục, đề án được chia thành 3 chương: Chương 1. Cơ sở lý luận về quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế; Chương 2. Thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân; Chương 3. Định hướng và giải pháp hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến năm 2030.

Tại chương 1, đề án đã nêu ra khái niệm về hộ kinh doanh, phương pháp khoán; mục tiêu quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán; các nhân tố ảnh hưởng bao gồm nhân tố bên trong và bên ngoài chi cục thuế; nội dung quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán. Trong chương 2, đề án đã phân tích thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân theo các nội dung quản lý: Quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế, quản lý khai thuế và ấn định thuế, quản lý nộp thuế, kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh; đánh giá mức độ hoàn thành mục tiêu quản lý; đồng thời chỉ ra một số ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của hạn chế xuất phát từ bên trong và bên ngoài Chi cục Thuế. Từ đó, tại chương 3 đề án đã nêu một số giải pháp nhằm khắc phục các hạn chế trong quản lý tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân như: nâng cấp và khai thác triệt để ứng dụng bản đồ số hộ kinh doanh sẽ giúp chi cục thuế quản lý người nộp thuế một cách trực quan, nắm bắt chắc địa bàn, chống sót hộ; ứng dụng mạnh mẽ CNTT vào quản lý kê khai thuế và ấn định thuế; tuyên truyền, khuyến khích HKD nộp thuế thông qua etax mobile và ngân hàng thương mại; tăng cường hình thức kiểm tra đột xuất khi phát hiện dấu hiệu rủi ro, giảm thời gian phân tích hồ sơ, kịp thời phát hiện sai phạm. Đồng thời tác giả đưa ra các kiến nghị với Cục Thuế và Tổng cục Thuế để góp phần hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế.

Xin chân thành cảm ơn!

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Chi cục Thuế quận Thanh Xuân là đơn vị trực thuộc Cục Thuế thành phố Hà Nội, thực hiện nhiệm vụ thu ngân sách trên địa bàn quận Thanh Xuân. Tính đến hết năm 2023, số thu của Chi cục Thuế đạt xấp xỉ 4.012 tỷ đồng qua đó góp phần quan trọng trong trong tác thu ngân sách trên địa bàn thủ đô. Trong đó có một phần đóng góp không nhỏ là nguồn thu từ hộ kinh doanh (HKD).

Quản lý thu thuế đối với HKD có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với ngành thuế, chi cục thuế đã chủ động triển khai nhiều biện pháp tăng cường công tác quản lý hộ kinh doanh trên địa bàn, thực hiện cải cách nâng cao chất lượng dịch vụ công, đơn giản hóa thủ tục hành chính theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong từng khâu quản lý thuế đối với HKD, qua đó đã đạt được những chuyển biến tích cực: Năm 2023 trên địa bàn thành phố Hà Nội có 204.248 hộ kinh doanh đang hoạt động, tăng 7.6% so với cùng kỳ; số thuế thu đạt 2.339 tỷ đồng, tăng 21% so với cùng kỳ. Riêng Chi cục Thuế quận Thanh Xuân trong năm 2023 đã phát triển tăng thêm được 1.598 hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán mới kinh doanh với số tiền thuế tăng thu trong năm là 2,74 tỷ đồng, lũy kế năm 2023 thu được 28,7 tỷ đồng của 3.499 hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán.

Tuy đạt được những thành tựu nói trên nhưng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh có những hạn chế: Hệ thống cấp đăng ký kinh doanh, cấp mã số thuế liên thông giữa Chi cục Thuế và Ủy ban nhân dân (UBND) quận mắc nhiều lỗi; Chi cục chưa khai thác hiệu quả nguồn lực kinh tế từ khu vực hộ kinh doanh, dẫn đến tổn thất NSNN, mức doanh thu khoán chưa sát với thực tế; công tác quản lý nợ thuế, nhất là công tác phối hợp giữa các đội chức năng, các bộ phận trong việc rà soát, đối chiếu nợ chưa thường xuyên, vẫn còn nợ ảo nợ sai, các biện pháp cưỡng chế thu nợ thuế được thực hiện thường xuyên nhưng vẫn mang nặng tính hình thức; công tác kiểm tra đối với hộ kinh doanh chưa được thực hiện bài bản như kiểm tra doanh nghiệp.

Việc nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh là một đòi hỏi cấp thiết, một nhiệm vụ trọng tâm đặt ra đối với Chi cục Thuế quận Thanh Xuân hiện nay. Tuy nhiên đến nay chưa có bài nghiên cứu nào đi sâu vào nghiên cứu, tìm hiểu và đề xuất các giải pháp tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội. Vì vậy, tôi lựa chọn đề tài: ***“Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương***

pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội” làm đề tài đề án tốt nghiệp thạc sĩ quản lý kinh tế và chính sách.

2. Mục tiêu nghiên cứu

- Xây dựng khung nghiên cứu về quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế.

- Phân tích, đánh giá được thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân.

- Đề xuất được giải pháp để hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế.

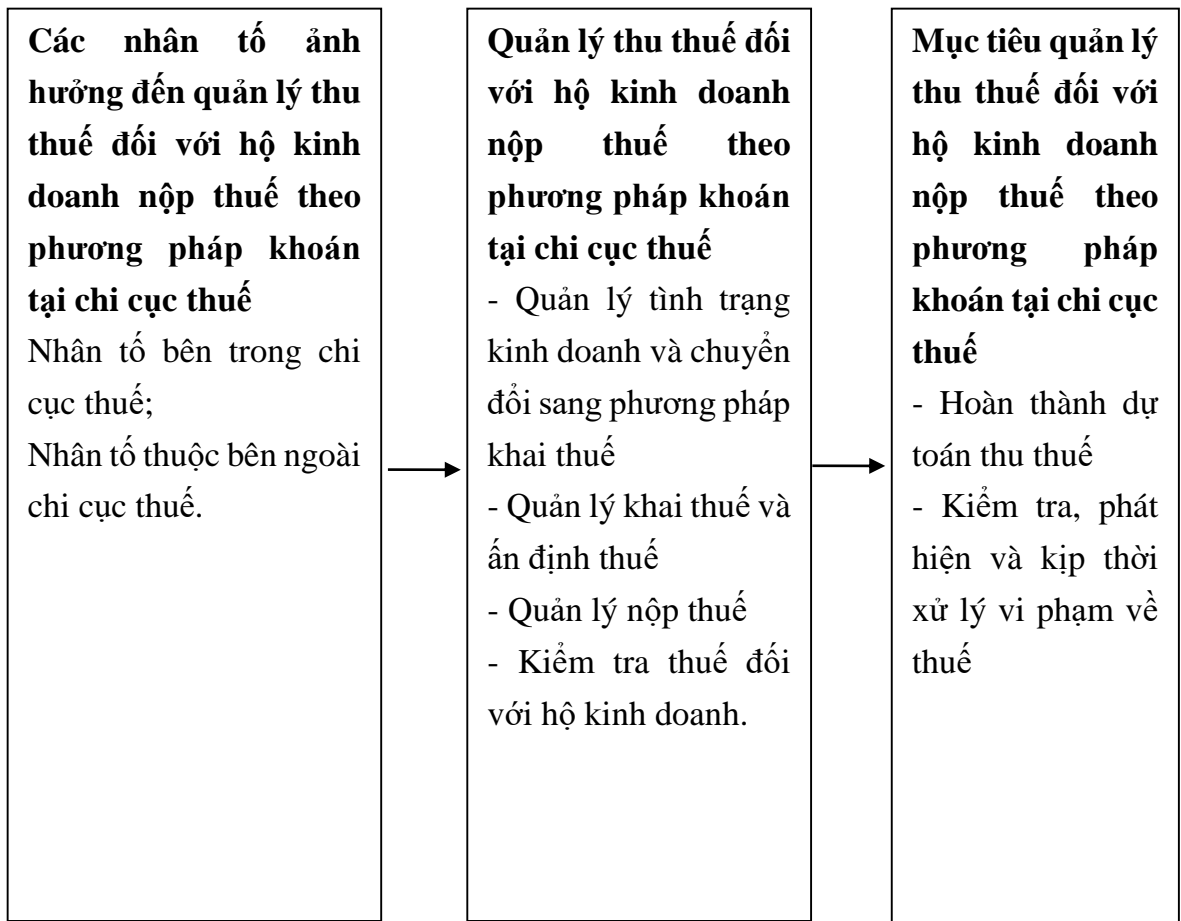
3.2. Phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi nội dung: Nghiên cứu các nội dung quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán bao gồm: Quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế, quản lý khai thuế và ấn định thuế, quản lý nộp thuế, kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh.

- Phạm vi không gian: Nghiên cứu tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội.

- Phạm vi thời gian: Số liệu thứ cấp được thu thập cho giai đoạn năm 2021-2023, đề xuất giải pháp đến năm 2030.

4. Khung nghiên cứu

5. Quy trình nghiên cứu

Bước 1: Nghiên cứu các tài liệu có liên quan nhằm xác định khung nghiên cứu về quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán: Các giáo trình, các công trình nghiên cứu đi trước như bài báo, luận văn, đề tài nghiên cứu khoa học. Phương pháp sử dụng được ở bước này là phương pháp tổng hợp, phân tích.

Bước 2: Thu thập dữ liệu thứ cấp việc thực hiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán: Báo cáo tổng kết hàng năm của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, các báo cáo kết quả thực hiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh.

Bước 3: Thu thập dữ liệu sơ cấp thông qua phỏng vấn đối với các hộ kinh doanh do Chi cục Thuế quận Thanh Xuân quản lý.

Mục đích phỏng vấn: Thu thập đánh giá về quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Nội dung phỏng vấn: Các nội dung quản lý, bao gồm: quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế, quản lý khai thuế và ấn định thuế, quản lý nộp thuế, kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh.

Đối tượng phỏng vấn: Đại diện 10 hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán.

Thời gian phỏng vấn: Tháng 5 năm 2024

Địa điểm: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Bước 4: Phân tích thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán dựa vào phân tích các dữ liệu thứ cấp và sơ cấp thu thập được, đánh giá kết quả đạt được. Đưa ra đánh giá thực hiện mục tiêu quản lý, điểm mạnh và điểm yếu của quản lý. Tác giả sử dụng phương pháp phân tích, đánh giá, so sánh.

Bước 5: Đề xuất các giải pháp hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân. Phương pháp được sử dụng là dự báo, phân tích.

6. Kết cấu của đề án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục, nội dung chính của đề án được chia thành 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận về quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế

Chương 2: Thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Chương 3: Định hướng và giải pháp hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến năm 2030

CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOẢN TẠI CHI CỤC THUẾ

1.1. Tổng quan về hộ kinh doanh và phương pháp khoán đối với hộ kinh doanh

1.1.1. Tổng quan về hộ kinh doanh

a) Khái niệm hộ kinh doanh

Hộ kinh doanh là một tổ chức kinh doanh do một cá nhân hoặc các thành viên hộ gia đình đăng ký thành lập và chịu trách nhiệm bằng toàn bộ tài sản của mình đối với hoạt động kinh doanh của hộ (Chính Phủ, 2021).

b) Đặc điểm hộ kinh doanh

Một là, hộ kinh doanh chỉ do một cá nhân đại diện làm chủ hộ kinh doanh. Chủ hộ kinh doanh thực hiện các nghĩa vụ về thuế, các nghĩa vụ tài chính và các hoạt động kinh doanh của hộ kinh doanh theo quy định của pháp luật.

Hai là, mỗi hộ kinh doanh có một mã số đăng ký hộ kinh doanh riêng được cấp bởi cơ quan đăng ký kinh doanh cấp huyện, đồng thời chủ hộ kinh doanh có trách nhiệm đăng ký thay đổi nội dung giấy chứng nhận đăng ký hộ kinh doanh với chi cục thuế và cơ quan đăng ký kinh doanh khi có bất cứ thay đổi gì trên đăng ký kinh doanh.

Ba là, địa điểm của hộ kinh doanh được xác định là nơi thực hiện hoạt động sản xuất kinh doanh. Hộ kinh doanh phải thông báo khi có thay đổi về địa điểm kinh doanh.

Bốn là, hộ kinh doanh phải chịu trách nhiệm bằng toàn bộ tài sản của mình đối với hoạt động kinh doanh của hộ.

Năm là, hộ kinh doanh không có tư cách pháp nhân. Theo quy định, pháp nhân sẽ chịu trách nhiệm đối với tài sản riêng của mình, mà hộ kinh doanh lại chịu trách nhiệm bằng toàn bộ tài sản của mình.

c) Vai trò của hộ kinh doanh

Hộ kinh doanh đã góp phần tạo công ăn việc làm và giải quyết các vấn đề xã hội. Số lượng lao động ngày càng tăng dẫn đến gia tăng tình trạng thất nghiệp thì hộ kinh doanh đóng góp to lớn trong việc tạo công ăn việc làm. Ngoài khả năng tạo việc làm, hộ kinh doanh còn giúp tăng thu nhập và xóa đói giảm nghèo không chỉ cho lao động mà

còn cho chính chủ sở hữu, gián tiếp hỗ trợ phần nào cuộc sống cho những người nghèo tại nông thôn và thành thị.

Hộ kinh doanh đóng vai trò là chất xúc tác thúc đẩy tinh thần kinh doanh và thúc đẩy nền kinh tế thị trường. Với rào cản gia nhập thấp hơn đáng kể so với các doanh nghiệp truyền thống, hộ kinh doanh cung cấp bước đệm thuận lợi cho những cá nhân muốn thành lập doanh nghiệp vững mạnh, đặc biệt là trong các ngành và lĩnh vực thông thường. Mô hình khởi nghiệp này được áp dụng rộng rãi ở Việt Nam do quy trình gia nhập thị trường đơn giản, dễ tiếp cận với nhiều lứa tuổi, cùng với những hạn chế tối thiểu về tổ chức quản lý và địa điểm, không đòi hỏi chuyên môn sâu rộng hoặc nguồn lực tài chính.

Mạng lưới phân phối lưu thông hàng hóa được hộ kinh doanh tạo ra vô cùng đa dạng, rộng khắp về tận đến mọi vùng đất nước. Hộ kinh doanh là một bộ phận kinh tế quan trọng, đáp ứng đầy đủ và kịp thời các sản phẩm hàng hóa và dịch vụ thiết yếu cho xã hội. Lượng sản xuất của từng hộ kinh doanh không nhiều nhưng với số lượng lớn, hộ kinh doanh đã tạo ra được khối lượng hàng hóa phong phú, đa dạng.

d) Phân loại hộ kinh doanh

Có thể phân loại HKD theo ba tiêu chí như sau: Theo phương pháp kê khai thuế, theo ngành nghề kinh doanh và theo tình trạng kinh doanh.

Phân loại HKD theo phương pháp kê khai thuế có ba loại: Hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán; nộp thuế theo phương pháp kê khai; nộp thuế theo phương pháp từng lần phát sinh.

Phân loại HKD theo ngành nghề kinh doanh gồm: Hộ kinh doanh cho thuê tài sản; phân phối, cung ứng hàng hóa; sản xuất; cung cấp dịch vụ.

Phân loại HKD theo tình trạng kinh doanh: Hộ kinh doanh đang hoạt động; ngừng hoạt động; tạm ngừng hoạt động; không hoạt động tại địa chỉ đã đăng ký.

e) Các loại thuế áp dụng với HKD

Với mỗi ngành nghề khác nhau, hộ kinh doanh sẽ chịu những loại thuế khác nhau, nhưng nhìn chung các loại thuế cơ bản mà hộ kinh doanh sẽ phải thực hiện nghĩa vụ khi tham gia sản xuất kinh doanh gồm: Thuế giá trị gia tăng (GTGT); Thuế thu nhập cá nhân (TNCN); Thuế tiêu thụ đặc biệt; Thuế tài nguyên; Lệ phí môn bài; Phí bảo vệ môi trường.

1.1.2. Phương pháp khoán đối với hộ kinh doanh

a) Khái niệm phương pháp khoán

Phương pháp khoán là một trong nhiều phương pháp được sử dụng để tính thuế đối với hộ kinh doanh. Phương pháp khoán là phương pháp tính thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập cá nhân áp dụng đối với hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh theo tỷ lệ trên doanh thu do chi cục thuế xác định để tính mức thuế khoán (Bộ tài chính, 2021).

b) Mục tiêu phương pháp khoán

Mục tiêu của phương pháp khoán là đảm bảo nguồn thu cho ngân sách nhà nước bằng cách thu đúng, thu đủ. Đối với hộ kinh doanh khó xác định doanh thu thực tế thì đảm bảo mức doanh thu sát với thực tế nhằm tránh thất thu NSNN. Tính thuế theo phương pháp khoán phải đảm bảo công bằng xã hội, doanh thu cao thì nộp thuế nhiều, giảm thiểu tình trạng khai giảm thuế, thiếu tự giác của một bộ phận hộ kinh doanh.

c) Căn cứ tính thuế phương pháp khoán

Căn cứ tính thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán bao gồm: Doanh thu khoán của HKD; tỷ lệ thuế suất theo ngành nghề.

d) Cách tính thuế theo phương pháp khoán

Số thuế phải nộp theo phương pháp khoán được tính như sau:

Số thuế phải nộp = Doanh thu khoán x Tỷ lệ thuế suất theo ngành nghề

Trong đó doanh thu khoán đối với hộ kinh doanh là doanh thu bao gồm thuế của toàn bộ tiền bán hàng, tiền gia công, tiền hoa hồng, tiền cung ứng dịch vụ phát sinh trong kỳ tính thuế từ các hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ.

Trường hợp hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán có sử dụng hóa đơn của chi cục thuế thì doanh thu tính thuế được căn cứ theo doanh thu khoán và doanh thu trên hóa đơn.

Trường hợp hộ kinh doanh tham gia kinh doanh nhiều ngành nghề, lĩnh vực thì hộ kinh doanh thực hiện kê khai và tính thuế theo tỷ lệ thuế tính trên doanh thu áp dụng với từng ngành nghề, lĩnh vực.

1.2. Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế

1.2.1. Khái niệm và mục tiêu quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán

a) Khái niệm quản lý thu thuế

Phan Hữu Nghị và Nguyễn Thị Bất (2020) cho rằng “thuế là khoản đóng góp có tính chất bắt buộc và là nguồn thu chủ yếu của NSNN”.

Quốc hội, 2019 quy định “Quản lý thuế là tất cả hoạt động của nhà nước có liên quan đến thuế và các khoản thu khác thuộc ngân sách nhà nước, bao gồm: hoạt động tổ chức, điều hành quá trình thu nộp thuế vào ngân sách nhà nước; xây dựng chiến lược phát triển hệ thống thuế; ban hành pháp luật thuế và kiểm tra, giám sát việc chấp hành pháp luật thuế”.

Quản lý thu thuế một phần của quản lý thuế, là việc tổ chức thực thi pháp luật thuế của nhà nước. Từ khái niệm trên có thể định nghĩa quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán chính là quản lý việc thực hiện nghĩa vụ thuế của hộ kinh doanh để đạt được mục tiêu bao gồm: Quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế, khai thuế và ấn định thuế, nộp thuế, kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh.

b) Mục tiêu quản lý

Mục đích của quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh là chống thất thu thuế, đảm bảo số thu cho ngân sách nhà nước, đảm bảo chính sách pháp luật được thực thi nghiêm chỉnh, góp phần xây dựng và phát triển nền kinh tế cạnh tranh công bằng, xã hội văn minh, đất nước giàu mạnh.

Nhằm đạt được mục tiêu tổng thể về quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh ta có hai mục tiêu cụ thể: (1) Hoàn thành dự toán thu đối với HKD và (2) kịp thời phát hiện, xử lý vi phạm về thuế đối với HKD. Mục tiêu 1 được đánh giá thông qua tiêu chí tỷ lệ hoàn thành dự toán, mục tiêu 2 được đánh giá thông qua số lượng HKD vi phạm hành chính thuế, số quyết định xử phạt VPHC, tỷ lệ xử phạt VPHC.

1.2.2. Nội dung quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán

a) Quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế

Quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế nhằm thực hiện mục tiêu hoàn thành số thu NSNN khu vực hộ kinh doanh. Yêu cầu quản lý đặt ra là 100% hộ kinh doanh có hoạt động sản xuất kinh doanh được cấp đăng ký kinh doanh đồng thời được cấp mã số thuế và đưa vào quản lý thuế; Hộ kinh doanh theo phương pháp kê khai tăng cả về chất lượng và số lượng. Chi số đo lường được tính bằng tỷ lệ số lượng HKD tăng mỗi năm.

Thứ nhất, quản lý tình trạng đăng ký thuế. Hộ kinh doanh cần đăng ký xin cấp giấy phép kinh doanh lần đầu tại cơ quan đăng ký kinh doanh trước khi phát sinh hoạt động kinh doanh. Sau khi được cấp giấy phép đăng ký kinh doanh HKD tiến hành xin cấp mã số thuế, mã số thuế được sử dụng trong mọi giao dịch kinh tế của hộ kinh doanh. Chi cục thuế quản lý tình trạng kinh doanh theo trạng thái mã số thuế. Các trạng thái mã số thuế của HKD gồm: hộ kinh doanh đang hoạt động, tạm ngừng kinh doanh, ngừng hoạt động, không hoạt động tại địa chỉ đã đăng ký. Hộ kinh doanh chỉ được phép kinh doanh, kê khai thuế và sử dụng mã số thuế vào các giao dịch kinh tế khác khi mã số thuế ở trạng thái đang hoạt động.

Thứ hai, quản lý tình trạng thay đổi đăng ký thuế. Khi hộ kinh doanh phát sinh những thay đổi trong giấy đăng ký kinh doanh như chuyển địa chỉ, thay đổi quy mô phương pháp kê khai, đổi người đại diện, ngừng nghỉ kinh doanh... thì phải có thông báo trong thời hạn quy định kể từ khi có thay đổi. Chi cục thuế thực hiện thủ tục thay đổi thông tin đăng ký thuế theo yêu cầu của hộ kinh doanh.

Thứ ba, quản lý tình trạng chuyển đổi sang phương pháp kê khai thuế. Phương pháp kê khai là phương pháp khai thuế, tính thuế theo tỷ lệ trên doanh thu thực tế phát sinh theo kỳ tháng hoặc quý. Hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp kê khai là hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh quy mô lớn; hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh chưa đáp ứng quy mô lớn nhưng lựa chọn nộp thuế theo phương pháp kê khai. Như vậy đối với HKD muốn chuyển từ phương pháp khoán sang kê khai cần thực hiện đầy đủ chế độ kế toán như phải có sổ sách chứng từ, được đăng ký và xuất hóa đơn điện tử giống doanh nghiệp hiện nay. Đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán trong năm chuyển đổi sang hộ kê khai thì trước khi chuyển đổi phải khai điều chỉnh, bổ sung tờ khai thuế khoán.

b) Quản lý khai thuế và ấn định thuế

Mục tiêu quản lý khai thuế và ấn định thuế đối với hộ kinh doanh là hoàn thành số thu vào NSNN đối với khu vực hộ kinh doanh. Yêu cầu đặt ra là mức doanh thu khoán ấn định và thuế khoán phải sát với thực tế phát sinh của hộ kinh doanh.

Quản lý kê khai, ấn định trên cơ sở hồ sơ khai thuế của hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán. Chi cục thuế theo dõi và ghi chép tình hình quản lý HKD bằng sổ bộ thuế khoán. Quy trình thực hiện quản lý khai thuế và ấn định thuế được thực hiện theo các nội dung sau:

Bước 1: Thực hiện điều tra doanh thu thực tế của hộ kinh doanh.

Hàng quý chi cục thuế tổ chức các đoàn điều tra doanh thu. Điều tra doanh thu là đánh giá, so sánh giữa doanh thu và mức thuế khoán năm trước so với doanh thu từ sản xuất kinh doanh thực tế của HKD từ đó xác định doanh thu khoán ở kỳ tính thuế tiếp theo. Thông thường đối tượng bị khảo sát có chênh lệch doanh thu lớn với cơ sở dữ liệu riêng của ngành thuế hoặc nhiều năm không có điều chỉnh về doanh thu để thực hiện khảo sát. Các tổ khảo sát đến từng hộ kinh doanh để ghi nhận mức doanh thu thực tế, có biên bản kèm theo và báo cáo lại kết quả cho công chức tổng hợp. Việc tiến hành điều tra doanh thu sẽ kết thúc trong quý cuối cùng.

Bước 2: Lập và duyệt sổ bộ thuế khoán ổn định đầu năm

Chi cục tổ chức thu phát tờ khai đến các hộ kinh doanh, hướng dẫn HKD kê khai doanh thu, mức thuế khoán cho năm sau. Doanh thu và mức thuế khoán được tính theo năm dương lịch hoặc tháng đối với trường hợp kinh doanh theo thời vụ và ổn định trong một năm. Đối với hộ sử dụng hóa đơn của chi cục thuế, hướng dẫn HKD kê khai thêm doanh thu hóa đơn. Căn cứ vào hồ sơ khai thuế của HKD, cơ sở dữ liệu của chi cục thuế và doanh thu thuế khoán năm liền kề trước đó, chi cục thuế xác định mức doanh thu khoán và tính mức thuế khoán dự kiến của HKD để lập ý kiến công khai, tham khảo ý kiến của cơ quan có liên quan.

Niêm yết danh sách công khai lần đầu (lần 1) để lấy ý kiến về mức doanh thu khoán dự kiến, mức thuế khoán dự kiến từ hộ kinh doanh, sau đó họp tham vấn ý kiến của hội đồng tư vấn thuế và các ý kiến phản hồi. Tổ chức họp duyệt bộ để chốt số thuế phải nộp của các HKD, cuộc họp có sự góp mặt của lãnh đạo chi cục và ghi nhận kết quả vào biên bản.

Thực hiện gửi thông báo chính thức về việc nộp thuế đến từng hộ kinh doanh và niêm yết lần 2 căn cứ vào kết quả điều tra thực tế, tài liệu khai thuế của cá nhân nộp thuế khoán và tổng hợp ý kiến phản hồi khi niêm yết công khai lần 1.

Bước 3: Lập và duyệt sổ bộ thuế khoán bổ sung

Lập và duyệt sổ bộ thuế khoán bổ sung được thực hiện hàng tháng để điều chỉnh, bổ sung và thông báo lại tiền thuế phải nộp trong tháng cho hộ kinh doanh nộp thuế theo

phương pháp khoán căn cứ tình hình biến động trong hoạt động kinh doanh của hộ kinh doanh như: hộ kinh doanh ngừng/ngừng kinh doanh; thay đổi quy mô, ngành nghề kinh doanh hoặc thay đổi phương pháp tính thuế, thay đổi doanh thu.

Doanh thu tính thuế của hộ kinh doanh theo phương pháp khoán căn cứ vào doanh thu hộ kinh doanh kê khai trên tờ khai thuế. Công chức thuế phải thực hiện rà soát, kiểm tra thực tế để xác định xem mức doanh thu đó có phù hợp hay không nhằm tránh thất thu NSNN.

c) Quản lý nộp thuế

Quản lý nộp thuế nhằm đạt mục tiêu hoàn thành số thu vào NSNN đối với khu vực hộ kinh doanh. Để đạt được mục tiêu đó chi cục thuế cần phải hoàn thành số thu được giao, giảm tỷ lệ nợ đọng thuế thông qua quản lý thu thuế và quản lý nợ thuế.

Thứ nhất, quản lý thu thuế.

Chi cục thuế lập dự toán về số thuế cần thu trong năm từ đó lên kế hoạch thu thuế. Sau khi xác định mức doanh thu khoán và mức thuế phải nộp, chi cục thuế tuyên truyền, hướng dẫn hộ kinh doanh có trách nhiệm hoàn thành nghĩa vụ thuế đúng hạn. Sau khi nộp tiền thuế vào ngân sách nhà nước, căn cứ chứng từ nộp thuế gửi đến HKD có thể là giấy nộp tiền có dấu của ngân hàng / hoặc chứng từ điện tử (nếu nộp thuế điện tử), hộ kinh doanh cần bảo quản chứng từ để chứng minh đã hoàn thành nghĩa vụ nộp thuế. Bên cạnh những hộ kinh doanh có ý thức tự giác chấp hành pháp luật, nộp thuế đúng thời hạn. thì vẫn có nhiều đối tượng chây ỳ, không chịu nộp thuế, không nộp thuế đúng thời hạn quy định.

Thứ hai, quản lý nợ thuế.

Chi cục thuế sử dụng nhiều nghiệp vụ quản lý nợ như: Phân loại nợ; đơn đốc thu tiền thuế nợ, tiền phạt, tiền chậm nộp; rà soát dữ liệu nợ ảo; cưỡng chế thu tiền thuế nợ, tiền phạt, tiền chậm nộp. Bộ phận quản lý nợ thuế thực hiện tổng hợp danh sách về hộ kinh doanh đang nợ; đề xuất biện pháp đơn đốc nộp thuế và cưỡng chế thu nợ tiền thuế, tiền chậm nộp, tiền phạt; phối hợp với các cơ quan pháp luật cung cấp thông tin về tình hình nợ thuế; công khai danh sách các HKD chây ỳ nợ thuế.

Nhiệm vụ chính của chi cục thuế là thu thuế do đó cần xét tiêu chí kết quả thực hiện dự toán thu. Hàng năm đều có dự toán thu cho mỗi khu vực riêng. Mặc dù chiếm tỉ trọng nhỏ trong tổng nguồn thu nhưng nguồn thu từ hộ kinh doanh cũng đóng vai trò rất lớn trong việc đảm bảo nguồn thu cho NSNN. Vì vậy, việc hoàn thành dự toán thu thuế

đối với hộ kinh doanh được coi là một chỉ tiêu đánh giá kết quả quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh.

Số nợ cũng là một tiêu chí quan trọng để đánh giá kết quả quản lý HKD. Việc đôn đốc hộ kinh doanh nộp thuế đầy đủ, đúng thời hạn mang ý nghĩa rất quan trọng. Mục tiêu của quản lý nợ thuế là có biện pháp xử lý đối với NNT dây dưa, chây ỳ không nộp thuế nhằm đảm bảo nguồn thu vào NSNN. Số nợ đọng trên địa bàn càng ít chứng tỏ hộ kinh doanh tuân thủ, thực hiện nghĩa vụ thuế theo đúng quy định. Số nợ đọng càng lớn cho thấy việc quản lý hộ kinh doanh chưa sát sao và hoàn thành trách nhiệm của công chức thuế.

d) Kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh

Mục tiêu kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh là phát hiện và xử lý kịp thời hành vi vi phạm hành chính về thuế của hộ kinh doanh, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của hộ kinh doanh.

Thứ nhất, hình thức kiểm tra đối với hộ kinh doanh

Theo tần suất kiểm tra: có hai hình thức là kiểm tra định kỳ theo kế hoạch và kiểm tra đột xuất. Kiểm tra định kỳ theo kế hoạch là việc chi cục thuế kiểm tra đối với hộ kinh doanh thuộc kế hoạch kiểm tra, thường là một năm lập kế hoạch một lần. Kiểm tra đột xuất không có kế hoạch từ trước, thực hiện khi phát hiện có dấu hiệu rủi ro.

Theo địa điểm kiểm tra có hai hình thức: Kiểm tra tại trụ sở chi cục thuế và kiểm tra tại địa điểm kinh doanh của HKD.

Thứ hai, nội dung kiểm tra đối với hộ kinh doanh

Đối với HKD nộp thuế theo phương pháp khoán công tác kiểm tra chú trọng vào điều tra xác minh doanh thu khoán thực tế, rà soát địa bàn để phát hiện hộ mới ra kinh doanh, phúc tra tình trạng hoạt động của hộ có đơn xin ngừng nghỉ kinh doanh, kiểm tra đối với HKD sử dụng hóa đơn của cơ quan thuế, xử lý vi phạm.

Thứ ba, quy trình kiểm tra đối với hộ kinh doanh

Quy trình kiểm tra đối với hộ kinh doanh là các trình tự các công việc cụ thể bắt buộc phải tuân thủ khi thực hiện một cuộc kiểm tra: Chuẩn bị kiểm tra; thực hiện kiểm tra; kết thúc kiểm tra.

1.3. Nhân tố ảnh hưởng đến quản lý thu thuế đối hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế

1.3.1. Nhân tố thuộc chi cục thuế

a) Định hướng quản lý của chi cục thuế

Định hướng quản lý của chi cục thuế có ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh. Định hướng quản lý liên quan đến việc xác định và định hình chiến lược dài hạn, lập kế hoạch, đưa ra quyết định quản lý của chi cục thuế nhằm đạt được mục tiêu cụ thể. Người đứng đầu của chi cục thuế chịu trách nhiệm lãnh đạo và điều hành các hoạt động của chi cục thuế đi theo định hướng.

b) Bộ máy quản lý quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán

Bộ máy quản lý thu thuế có tầm ảnh hưởng vô cùng lớn đến hoạt động quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh. Tại chi cục thuế hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán thường được quản lý theo ba cấp. Cấp đứng đầu là chi cục trưởng, là người quyết định mọi công việc của chi cục. Cấp thứ hai là chi cục phó, chịu trách nhiệm quản lý từng mảng do chi cục trưởng giao. Cấp thứ ba là cấp quản lý trực tiếp hộ kinh doanh, thường là đội quản lý thuế liên phường xã. Bộ máy thu thuế cần được thiết kế có tính chuyên môn hóa, đồng thời cũng cần sự phối hợp linh hoạt giữa các bộ phận. Ngược lại nếu bộ máy quản lý không được chuyên môn hóa, chồng chéo chức năng sẽ làm giảm hiệu quả quản lý và tăng chi phí quản lý.

c) Nhân tố quản lý công chức

Đội ngũ công chức thuế là những người đóng vai trò quan trọng trong việc thực hiện quản lý thu thuế. Họ cần là những người có đủ năng lực mới có thể thực hiện tốt nhiệm vụ được giao. Trình độ, kỹ năng, phong thái làm việc cũng như khả năng phát triển của công chức thuế cũng ảnh hưởng không nhỏ đến công tác quản lý thu thuế. Bên cạnh việc xây dựng bộ máy quản lý thu thuế khoa học thì các chế độ đãi ngộ, lương thưởng, kỉ luật, khả năng thăng tiến của ngành sẽ khuyến khích các cán bộ, công chức trong chi cục thuế không ngừng phấn đấu, trau dồi bản thân.

d) Nhân tố hệ thống công nghệ thông tin

Hệ thống công nghệ thông tin là một công cụ không thể thiếu của quản lý thu thuế vì vậy hệ thống công nghệ thông tin cần đáp ứng phương hướng chuyển đổi số trong quản lý, tốc độ xử lý dữ liệu cần nhanh và chính xác. Hệ thống công nghệ thông

tin thông minh, hiện đại giúp giảm chi phí thời gian, nguồn nhân lực của chi cục thuế. Hệ thống công nghệ thông tin tốt sẽ nâng cao tốc độ xử lý các phần mềm kê khai, theo dõi, nộp thuế từ đó giúp HKD dễ dàng tra cứu, thao tác.

1.3.2 Nhân tố thuộc môi trường bên ngoài chi cục thuế

a) Nhân tố hộ kinh doanh

Yếu tố người nộp thuế ảnh hưởng vô cùng lớn đến hiệu quả quản lý của chi cục thuế. Ngành thuế hiện nay đang để HKD kê khai thuế phương thức tự kê khai, tự chịu trách nhiệm. Đây vừa là cơ hội vừa là thách thức đối với HKD. Công chức thuế nên phân loại đối tượng HKD theo quy mô, ngành nghề, từ đó áp dụng các biện pháp quản lý phù hợp.

Công tác quản lý thu thuế đòi hỏi phải tạo điều kiện thuận lợi cho người nộp thuế phát triển kinh tế. Thông qua đó, các chi cục thuế cần nắm bắt được yêu cầu, mong muốn của người nộp thuế để có những biện pháp cải thiện chất lượng phục vụ và cung cấp dịch vụ nhằm nâng cao sự hài lòng và lợi ích của người nộp thuế. Chỉ khi người nộp thuế tự nguyện chấp hành pháp luật về thuế thì công tác quản lý thu thuế mới đạt hiệu quả cao nhất.

b) Nhân tố thuộc ngành thuế và các cơ quan liên quan

Phương hướng quản lý hộ kinh doanh của ngành thuế phải được thể hiện nhất quán từ trên xuống dưới, từ trung ương đến địa phương. Các cơ quan có liên quan có chức năng phối hợp và tham mưu ý kiến cho chi cục thuế như ủy ban nhân dân thành phố, phòng đăng ký kinh doanh, phòng tài chính kế hoạch, kho bạc nhà nước, tòa án cần phối hợp chặt chẽ trong công tác quản lý thu thuế đối với HKD.

c) Nhân tố kinh tế - xã hội

Nhân tố kinh tế, xã hội có tác động trực tiếp đến công tác quản lý thu thuế. Chính sách phát triển kinh tế xã hội luôn cần có chính sách thuế phù hợp, giúp thúc đẩy và tạo điều kiện cho hộ kinh doanh phát triển sản xuất kinh doanh. Tình hình thế giới có nhiều biến động nhanh, phức tạp, khó đoán định; lạm phát thế giới tăng cao, xu hướng tăng lãi suất, thắt chặt chính sách tiền tệ, tài khóa và hậu quả nặng nề sau đại dịch Covid-19 dẫn đến suy giảm tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Đồng thời khi yếu tố xã hội tốt, ý thức tự giác của người dân được nâng cao sẽ góp phần nâng cao hiệu quả quản lý thu thuế.

d) Nhân tố hệ thống chính sách, pháp luật

Luật quản lý thuế và các văn bản hướng dẫn phải tạo ra cơ sở pháp luật, thống nhất chính sách về quản lý thuế, đồng bộ các luật thuế, phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội của đất nước. Việc triển khai các quy định về chính sách, pháp luật thuế trên thực

tiền được thực hiện thông qua một hệ thống thủ tục hành chính bao trùm tất cả các khâu trong quản lý thuế từ kê khai, nộp thuế, hoàn thuế, miễn giảm thuế... để làm căn cứ cho người nộp thuế thực hiện. Do vậy yêu cầu đơn giản hóa các thủ tục hành chính thuế, tạo điều kiện tối đa cho người nộp thuế được xác định là khâu trọng yếu để đảm bảo sự thành công trong công tác quản lý thuế. Đồng thời chính sách thuế cần có đủ chế tài đủ răn đe những hành vi cố tình trốn thuế.

e) Nhân tố công nghệ thông tin

Hạ tầng công nghệ thông tin đòi hỏi phải đáp ứng yêu cầu thu thập, xử lý dữ liệu lớn trong quản lý thuế đối với hộ kinh doanh. Đặc biệt trong bối cảnh thương mại điện tử đang phát triển khá nhanh và ấn tượng như hiện nay thì nhu cầu đẩy mạnh chuyên đổi số, thanh toán số; thúc đẩy chuyển đổi số để nâng cao năng lực cạnh tranh ngày càng cần được ưu tiên. Ngược lại nếu hệ thống công nghệ thông tin lạc hậu sẽ gây tổn thời gian và lãng phí nhân lực.

CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOẢN TẠI CHI CỤC THUẾ QUẬN THANH XUÂN

2.1. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân và thu thuế từ hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán giai đoạn 2021-2023

2.1.1. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

a) Chức năng, nhiệm vụ

Quyết định số 74/CP quyết định thành lập quận Thanh Xuân và tổ chức hành chính lại các phường. Từ ngày 01/01/1997 quận chính thức đi vào hoạt động với diện tích 9,09 km². Quận Thanh Xuân được thành lập từ diện tích tự nhiên tách ra từ huyện Thanh Trì, quận Đống Đa, huyện Từ Liêm.

Quận gồm 11 đơn vị hành chính cấp phường là: Thanh Xuân Bắc, Nhân Chính, Thanh Xuân Trung, Khương Mai, Thượng Đình, Thanh Xuân Nam, Kim Giang, Phương Liệt, Thanh Xuân Nam, Khương Trung, Khương Đình, Hạ Đình.

Quận Thanh Xuân có vị thế địa lý rất thuận lợi phát triển mỗi giao lưu rộng rãi trên các lĩnh vực kinh tế, văn hóa xã hội với các quận huyện của Hà Nội cũng như nhiều vùng miền trên cả nước. Quận có các đường nối liền các quận lớn, có tuyến đường sắt trên cao đi qua nên rất thuận tiện. Quận đang trên đà phát triển, quá trình đô thị hóa hiện đại hoá diễn ra mạnh mẽ.

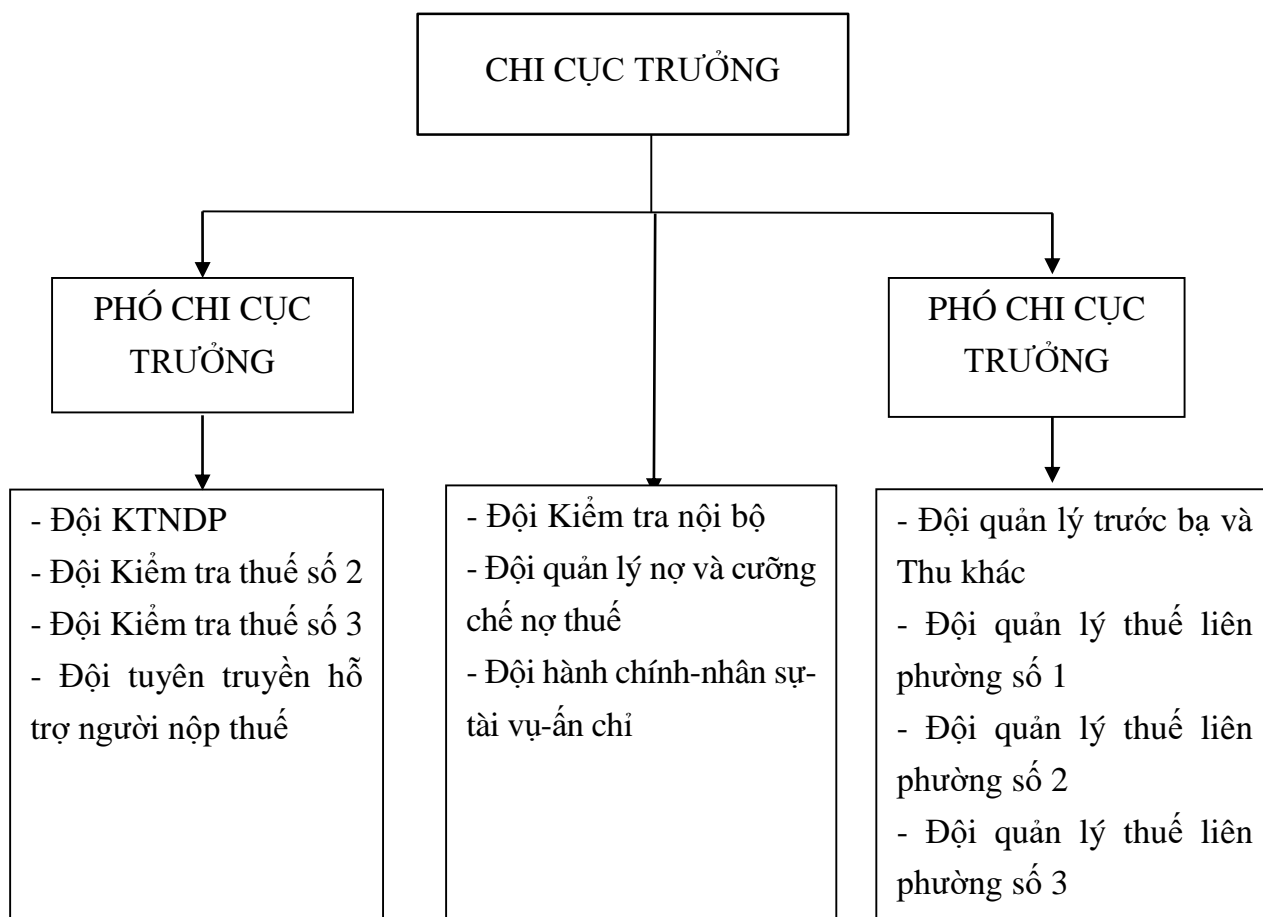
Chức năng, nhiệm vụ của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân được quy định trong quyết định 110/QĐ-BTC ngày 14 tháng 01 năm 2019, quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của chi cục thuế quận, huyện, thị xã thành phố và chi cục thuế khu vực trực thuộc cục thuế tỉnh, thành phố, cụ thể: chức năng tổ chức thực hiện công tác quản lý thuế trên địa bàn quận Thanh Xuân theo quy định của pháp luật; triển khai thực hiện văn bản quy phạm pháp luật về thuế; tổ chức thực hiện dự toán được giao; kiểm tra việc chấp hành pháp luật thuế của hộ kinh doanh và doanh nghiệp / tổ chức.

b) Cơ cấu tổ chức

Ngày 21/12/1996 của Bộ Tài Chính ban hành quyết định thành lập Chi cục Thuế quận Thanh Xuân trực thuộc quản lý bởi Cục thuế thành phố Hà Nội.

Cơ cấu tổ chức của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân hiện nay bao gồm: 01 Chi cục trưởng, 02 Phó Chi cục trưởng và 12 Đội chức năng.

Chi cục trưởng là người đứng đầu điều hành và quản lý tất cả mọi lĩnh vực mà Chi cục được giao, là người xây dựng kế hoạch và chiến lược phát triển cho toàn Chi cục. Phó Chi cục trưởng chia ra chịu trách nhiệm quản lý từng mảng tương ứng đến các đội chức năng, cùng tham mưu cho lãnh đạo chi cục những vấn đề xoay quanh đến mảng mình trực tiếp điều hành. Cơ cấu tổ chức của Chi cục như sau:

Hình 2.1: Cơ cấu tổ chức tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân năm 2023

(Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân)

c) Kết quả hoạt động của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Trong những năm qua Chi cục Thuế quận Thanh Xuân tập trung thực hiện chức năng quản lý thuế, phấn đấu hoàn thành tốt các chỉ tiêu, kế hoạch được giao, chú trọng các giải pháp nhằm nuôi dưỡng nguồn thu. Thực hiện nhiều biện pháp chống thất thu, chống xói mòn cơ sở thuế.

Kết quả thực hiện công tác thu NSNN của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023 được thể hiện dưới bảng 2.1.

Bảng 2.1. Kết quả thực hiện thu NSNN của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023

Đơn vị tính: Tỷ đồng

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021			Năm 2022			Năm 2023		
		Thực hiện	Tỷ lệ so với DTPL (%)	So sánh cùng kỳ năm (%)	Thực hiện	Tỷ lệ so với DTPL (%)	So sánh cùng kỳ năm (%)	Thực hiện	Tỷ lệ so với DTPL (%)	So sánh cùng kỳ năm (%)
1	Khu vực Ngoài quốc doanh	1.653,9	110	102,7	2.020	129,9	122,1	2.227,2	103,5	110,2
2	Thuế TNCN	486	131	125,5	628,4	148	129,3	595,6	119,1	94,7
4	Thu tiền sử dụng đất	176,8	57,4	43,4	74,6	28	42,2	315,4	175,2	422,6
5	Thuế sử dụng đất phi nông nghiệp	21,2	103,4	98,2	27,5	127,8	129,6	29,6	129,6	107,5
6	Thu tiền cho thuê đất	195,6	97,8	89,8	230	88,4	117,6	229,3	114,7	99,7
8	Lệ phí trước bạ	509,7	99,3	109,2	531,6	122,3	104,3	412,5	74,9	77,6
9	Tổng thu	3.284	107,1	99,4	3684,8	115	112,2	4.012	105,9	108,8

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Kết quả thu NSNN của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023 có sự biến động, giảm vào năm 2021 và tăng trở lại vào năm 2022 và 2023. Trong giai đoạn

2021-2023 Chi cục quản lý thuế trong bối cảnh: Tình hình thế giới có nhiều biến động nhanh, phức tạp, khó đoán định; lạm phát thế giới tăng cao, xu hướng tăng lãi suất, thắt chặt chính sách tiền tệ, tài khóa và hậu quả nặng nề sau đại dịch Covid-19 dẫn đến suy giảm tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Dù nhiệm vụ vô cùng khó khăn song cả ba năm đơn vị đều đạt dự toán pháp lệnh. Tổng thu NSNN năm 2023 do Chi cục thực hiện được 4.012 tỷ đồng đạt 105,9% DTPL, tăng 8,8% so với thực hiện năm 2022, trong đó 07/09 chỉ tiêu hoàn thành vượt dự toán. Kết quả thu thuế của Chi cục đã đóng góp vào kết quả chung của Cục Thuế, của Thành phố và của cả nước.

2.1.2. Thu thuế từ hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán

a)Thực trạng hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán

Chi cục Thuế quận Thanh Xuân phân loại quản lý HKD theo phương pháp kê khai thuế kết hợp theo ngành nghề kinh doanh, chi tiết tại bảng 2.2

Bảng 2.2: Tổng hợp số lượng HKD thuộc Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023

Đơn vị tính: Hộ

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	HKD nộp thuế theo phương pháp khoán phải nộp thuế	2.966	3.105	3.499
2	HKD nộp thuế theo phương pháp khoán không chịu thuế	1.869	1.967	2.217
3	HKD cho thuê tài sản	2.748	2.966	3.105
4	HKD nộp thuế theo từng lần phát sinh	546	658	765
5	HKD theo phương pháp kê khai	98	120	168
6	Tổng	8.227	8.816	9.754

(Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân)

Hiện nay Chi cục Thuế quận Thanh Xuân phân loại quản lý HKD theo phương pháp kê khai thuế kết hợp theo ngành nghề kinh doanh, cụ thể gồm các loại HKD như sau: HKD nộp thuế theo phương pháp khoán (gồm hộ khoán phải nộp thuế, hộ khoán thuộc diện không chịu thuế), HKD cho thuê tài sản, HKD nộp thuế theo từng lần phát sinh, HKD theo phương pháp kê khai. Số lượng HKD thuộc Chi cục Thuế quận Thanh

Xuân quản lý trong giai đoạn 2021-2023 có biến động lớn. Có thể thấy số lượng HKD nộp thuế theo phương pháp khoán luôn chiếm trên 50% tổng số lượng HKD mà chi cục đang quản lý, từ đó có thể thấy mức độ ảnh hưởng quan trọng của loại hình hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán.

b) Kết quả thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán

Kết quả thu thuế vào NSNN đối với hộ kinh doanh của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân được thể hiện dưới bảng 2.3:

Bảng 2.3: Kết quả thu NSNN khu vực HKD giai đoạn 2021-2023

Đơn vị tính: Triệu đồng

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	HKD nộp thuế theo phương pháp khoán phải nộp thuế	19.872	22.045	28.700
2	HKD cho thuê tài sản	31.265	35.231	46.159
3	HKD nộp thuế theo từng lần phát sinh	28.564	30.222	41.015
4	HKD theo phương pháp kê khai	5.980	10.120	13.659
5	Tổng	86.681	98.618	136.533

(Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân)

Kết quả thực hiện thu ngân sách nhà nước khu vực HKD có chiều hướng tăng qua các năm trong giai đoạn 2021-2023. Tuy nhiên cơ cấu số thu từ HKD nộp thuế theo phương pháp khoán chưa tương xứng với cơ cấu số lượng HKD. Số lượng hộ nộp thuế theo phương pháp khoán chiếm trên 50% cơ cấu tổng HKD nhưng số thuế thu được từ loại hình hộ này chỉ đạt khoảng 25% tổng số thu. Bên cạnh đó số lượng HKD theo phương pháp kê khai chỉ chiếm khoảng 1% tổng số lượng HKD nhưng số thu chiếm tới trên 8%. Từ đó cho thấy mức độ chênh lệch số thuế rất lớn giữa các loại hình HKD, nguyên nhân khách quan là do hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán thường có quy mô kinh doanh nhỏ lẻ, nguyên nhân chủ quan có thể do doanh thu khoán đang thấp hơn thực tế.

2.2. Thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

2.2.1. Thực trạng quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế

a) Thực trạng quản lý tình trạng kinh doanh

Chi cục Thuế quận Thanh Xuân quản lý hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán và các phương pháp khác theo địa bàn phường. Công chức đội quản lý thuế liên phường trực tiếp quản lý hộ kinh doanh, thực hiện dự toán thu thuế đối với HKD.

Hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán trên 11 phường của quận Thanh Xuân được chia ra 3 đội quản lý như sau:

Đội quản lý thuế liên phường số 1 quản lý HKD các phường: Phương Liệt, Khương Mai, Khương Đình

Đội quản lý thuế liên phường số 2 quản lý HKD các phường: Thượng Đình, Hạ Đình, Nhân Chính, Khương Trung

Đội quản lý thuế liên phường số 3 quản lý HKD các phường: Thanh Xuân Nam, Thanh Xuân Bắc, Thanh Xuân Trung, Kim Giang.

Chi cục phấn đấu đưa tất cả đối tượng đang kinh doanh sản xuất vào theo dõi, quản lý thuế, tránh bỏ sót hộ dẫn đến thất thu thuế. Trong các buổi họp duyệt bộ bổ sung hàng tháng, các Đội quản lý thuế liên phường được ban lãnh đạo chi cục thuế chỉ đạo phải thường xuyên thực hiện rà soát địa bàn, phối hợp cùng với các đội khác thực hiện cấp mã số thuế cho hộ kinh doanh chưa có mã số thuế, chấm dứt hiệu lực mã số thuế khi không kinh doanh. Hàng tháng, chi cục thuế liên thông với phòng tài chính-kế hoạch của quận lấy dữ liệu trên cơ sở đó đưa hộ kinh doanh vào quản lý kịp thời, tình hình quản lý cấp mã được thể hiện ở bảng 2.4:

Bảng 2.4: Tình hình quản lý cấp mới đăng ký kinh doanh

Đơn vị tính: Hộ

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	HKD được cấp mới đăng ký kinh doanh	616	2.156	1.672
2	HKD đã đưa vào quản lý	560	2.108	1.598

3	HKD chưa đưa vào quản lý	56	48	74
---	--------------------------	----	----	----

(Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân)

Số lượng HKD được cấp đăng ký kinh doanh lần đầu có sự biến động rõ rệt, năm 2021 số lượng hộ xin cấp đăng ký kinh doanh là 616 hộ, tăng lên gần 4 lần trong năm 2022 sau đó lại giảm vào năm 2023. Tỷ lệ HKD được đưa vào quản lý sau khi cấp đăng ký kinh doanh đạt từ 91% vào năm 2021, đạt 98% vào năm 2022 và lại giảm còn 96% vào năm 2023. Các đối tượng chưa đưa vào quản lý gồm các HKD đã được cấp đăng ký kinh doanh nhưng chưa đến chi cục thuế để kê khai thuế, Chi cục đã ban hành giấy mời và phối hợp với cơ quan đăng ký kinh doanh.

Điểm mới kể từ năm 2023 là thông tư số 02/2023/TT-BKHĐT ban hành ngày 18 tháng 4 năm 2023 quy định về việc liên thông đăng ký kinh doanh và đăng ký thuế đối với hộ kinh doanh có hiệu lực. Theo thủ tục liên thông, các hộ kinh doanh chỉ cần sử dụng 1 bộ hồ sơ để thực hiện đăng ký kinh doanh và đăng ký thuế, thay vì phải nộp 2 bộ như quy định trước đó. Người lập hộ kinh doanh chỉ cần nộp 1 bộ hồ sơ và nhận kết quả tại phòng tài chính - kế hoạch thuộc UBND cấp huyện. Khi hoàn tất thủ tục, hộ kinh doanh sẽ nhận được giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, đồng thời là giấy chứng nhận đăng ký thuế. Mã số thuế của hộ kinh doanh đồng thời là mã số hộ kinh doanh. Điều này vô cùng thuận tiện cho HKD khi muốn bắt đầu kinh doanh, không cần đi lại nhiều lần, cũng tránh để sót hồ.

Trong quá trình đồng bộ qua hệ thống đăng ký kinh doanh liên thông giữa Chi cục Thuế quận Thanh Xuân và UBND quận Thanh Xuân vẫn còn phát sinh nhiều lỗi dẫn đến không đồng bộ dữ liệu: Hệ thống Chi cục Thuế chưa xác nhận nhưng hệ thống đăng ký kinh doanh đã cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh của HKD; Hệ thống đăng ký kinh doanh chưa hỗ trợ cập nhật mã số thuế đã cấp để đồng bộ với Chi cục Thuế. Do đó không những không giúp giảm bớt khối lượng cho công chức thuế mà còn làm tăng áp lực công việc hơn. Người nộp thuế phải đi lại nhiều lần giữa các cơ quan gây tâm lý ức chế, ảnh hưởng xấu đến hình ảnh ngành thuế.

Quản lý thu thuế đối với HKD có hoạt động kinh doanh trên các ứng dụng thương mại điện tử như Shopee, Lazada, Tiki, Facebook, Youtube,...cũng đang là một vấn đề nóng trong những năm gần đây. Đặc biệt sau khi bùng phát dịch bệnh Covid 19, hình thức kinh doanh online ngày càng phát triển. Chi cục đang tiếp tục rà soát và xử lý tình trạng cá nhân kinh doanh tự phát, chưa xin cấp giấy phép đăng ký kinh doanh, không kê khai nộp thuế, kết quả đến ngày 31/12/2023 được thể hiện ở bảng 2.5.

Bảng 2.5: Số lượng cá nhân kinh doanh trên sàn TMĐT chưa đăng ký HKD*Đơn vị tính: Cá nhân*

STT	Đội quản lý thuế liên phòng	Số lượng đối tượng cần rà soát	Đã đăng ký, kê khai nộp thuế trước thời điểm yêu cầu rà soát	Đăng ký thuế sau thời điểm yêu cầu rà soát	Cá nhân chưa đăng ký thuế
1	Số 1	1.698	308	2	1.388
2	Số 2	2.316	361	0	1.955
3	Số 3	1.637	251	0	1.386
4	Tổng	5.651	920	2	4.729

(Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân)

Số lượng cá nhân chưa đăng ký thuế trong gói dữ liệu khai thác trên ứng dụng thương mại điện tử của Cục Thuế tương đối nhiều dù Chi cục đã triển khai rà soát từ đầu năm. Nguyên nhân là do các gói dữ liệu đưa về thiếu nhiều thông tin để khai thác liên hệ với NNT như: địa chỉ không có số nhà; không có số điện thoại, chứng minh thư, địa chỉ mail; địa chỉ gian hàng trên các căn hộ chung cư; một số trường hợp đăng ký địa chỉ rõ ràng nhưng thực tế không có người bán hàng tại địa chỉ đăng ký. Rất nhiều trường hợp cá nhân đi thuê nhà bán thêm hàng trên mạng nên việc kiểm soát địa chỉ kinh doanh thực tế là rất khó, địa chỉ của cá nhân trên các sàn đưa về đã thay đổi so với thực tế.

b) Thực trạng chuyển đổi sang phương pháp kê khai thuế

Đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp kê khai thì bắt buộc phải theo dõi sổ sách như đối với doanh nghiệp, được phép xuất hóa đơn điện tử. Chi cục thuế khuyến khích HKD nộp thuế theo phương pháp khoán có doanh thu lớn, nhiều nghiệp vụ phức tạp nên chuyển sang nộp thuế theo phương thức kê khai nhằm thuận lợi cho việc quản lý hơn. Ưu điểm của phương pháp tính thuế này là sự rõ ràng, minh bạch trong cách xác định doanh thu, không có yếu tố chủ quan, cảm tính. Số lượng HKD chuyển đổi sang phương pháp kê khai qua các năm tại bảng 2.6.

Bảng 2.6: Tình hình HKD chuyển đổi từ phương pháp khoán sang kê khai*Đơn vị tính: Hộ*

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	HKD chuyển từ khoán sang kê khai	25	18	30

2	Luỹ kế số HKD theo phương pháp kê khai	98	120	168
---	--	----	-----	-----

(Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân)

Qua bảng 2.6 ta thấy được số lượng hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán chuyển sang kê khai khá thấp. Hầu hết những HKD có doanh thu lớn, nhu cầu xuất hóa đơn nhiều, phát sinh nhiều hoạt động kinh tế phức tạp lựa chọn phương pháp kê khai. Hàng tháng hoặc hàng quý các HKD nộp tờ khai 01/CNKD, và nộp thuế phát sinh tương ứng. Do đó những HKD nhỏ lẻ thường không lựa chọn phương pháp này vì tính phức tạp và chính xác nó yêu cầu.

Qua thực hiện phỏng vấn sâu một số hộ kinh doanh nộp thuế khoán, phần đông HKD vẫn chưa đủ điều kiện để chuyển sang phương pháp kê khai. Điểm khác biệt của phương pháp này là cần ghi chép sổ sách đầy đủ, thực hiện ghi sổ kế toán theo luật kế toán, xuất trình đầy đủ khi chi cục thuế yêu cầu kiểm tra, từ đó doanh thu tính thuế có độ chính xác cao. Chủ HKD nhỏ lẻ gặp khó khăn trong việc ghi chép sổ sách đầy đủ do không nắm chắc kiến thức kế toán, bên cạnh đó việc thuê thêm nhân viên kế toán làm tăng chi phí kinh doanh. Bởi lẽ đó còn nhiều HKD chưa sẵn sàng chuyển đổi phương pháp kinh doanh. Công tác quản lý tình trạng kinh doanh được công chức thuế thực hiện tương đối sát sao, thường xuyên.

2.2.2. Thực trạng quản lý khai thuế và ấn định thuế

a) Thực hiện điều tra doanh thu khoán thực tế HKD

Quản lý khai thuế và ấn định thuế đối với HKD nộp thuế theo phương pháp khoán là một nội dung quản lý trọng tâm của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân. Để xác định được mức doanh thu và thuế khoán công chức phải điều tra doanh thu khoán thực tế của HKD. Ý thức tự giác tuân thủ pháp luật thuế của HKD chưa thực sự được tốt. Do cơ chế chính sách là tự kê khai doanh thu, nhiều hộ kinh doanh manh mún, không theo dõi sổ sách, chứng từ, hóa đơn theo pháp luật.

Để phục vụ công tác lập và duyệt Sổ bộ thuế khoán ổn định của năm Chi cục tiến hành khảo sát doanh thu thuế trong quý I, quý II, quý III nhằm đánh giá, so sánh giữa doanh thu và mức thuế khoán năm trước so với doanh thu thực tế của HKD. Đây là cơ sở để xây dựng dữ liệu ngành giúp thuận lợi cho việc xác định doanh thu thuế khoán ở kỳ tính thuế tới sát với thực tế hơn.

Việc xác định doanh thu khá phức tạp và ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố. Thông thường, công chức thuế sẽ đến tận địa điểm kinh doanh của hộ để quan sát, đánh giá căn

cứ vào diện tích kinh doanh, vị trí mặt bằng, ngành nghề, vốn kinh doanh, thời điểm kinh doanh trong ngày, có sử dụng lao động hay không để đưa ra mức doanh thu hợp lý.

Từng quý công chức thuế lập danh sách chi tiết các HKD theo từng ngành, nghề có chênh lệch doanh thu lớn với cơ sở dữ liệu riêng của ngành thuế hoặc trên 03 năm không có điều chỉnh về doanh thu để thực hiện khảo sát. Sau đó thành lập tổ khảo sát doanh thu bao gồm các Đội KTNDP, đội quản lý thuế liên phường và một số đội phối hợp. Thời gian thực hiện khảo sát doanh thu trong vòng 10 ngày. Các tổ khảo sát đến từng hộ kinh doanh để ghi nhận mức doanh thu thực tế, có biên bản kèm theo và báo cáo lại kết quả cho công chức tổng hợp. Việc tiến hành điều tra doanh thu sẽ kết thúc trước 30 tháng 11 hàng năm. Kết quả điều tra doanh thu của HKD giai đoạn 2021-2023 được tổng hợp dưới bảng 2.7.

Bảng 2.7: Kết quả điều tra doanh thu của HKD giai đoạn 2021-2023

Đơn vị tính: Hộ

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	HKD thực hiện khảo sát	220	220	230
2	HKD có doanh thu tăng dưới 50%	69	88	75
3	HKD có doanh thu tăng trên 50%	07	02	0
4	HKD có doanh thu giữ nguyên	98	104	130
5	HKD chống đối, không hợp tác	01	01	01
6	HKD nghỉ kinh doanh	08	06	01
7	HKD bỏ kinh doanh	28	20	23
8	HKD đã chuyển địa điểm	03	0	0
9	HKD có doanh thu giảm	1	0	0
10	Tổng số thuế tăng (triệu đồng)	16,5	12,2	5,5

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Đa phần các HKD thực hiện khảo sát đều có doanh thu đúng với doanh thu khoán, tuy nhiên vẫn có nhiều HKD chênh lệch doanh thu lớn, điều này chứng tỏ hộ kinh doanh kê khai doanh thu chưa trung thực, dẫn đến tình trạng thất thu NSNN. Ngoài ra có một số HKD chống đối, không hợp tác với đoàn: tránh mặt không gặp, khai gian lận, không chịu ký vào biên bản. Với những trường hợp này, đoàn khảo sát vẫn thực hiện ghi nhận thực tế kinh doanh, để điều chỉnh doanh thu cho kỳ lập bộ tới.

Kết quả khảo sát doanh thu được Chi cục Thuế xử lý như sau:

- Đối với hộ kinh doanh có doanh thu khảo sát bằng với mức doanh thu đang khoán, đề nghị các Đội quản lý thuế liên phường tiếp tục theo dõi;

- Đối với hộ có doanh thu khảo sát tăng dưới 50% so với mức doanh thu khoán, đề nghị các Đội quản lý thuế liên phường tiếp tục điều tra và điều chỉnh doanh thu vào kỳ ổn định năm tiếp theo;

- Đối với HKD có biến động về quy mô kinh doanh làm thay đổi tăng doanh thu từ 50% trở lên so với mức doanh thu đang khoán thì thực hiện điều chỉnh ngay trong kỳ có biến động khảo sát;

- Đối với HKD bỏ kinh doanh, nghỉ kinh doanh, Chi cục Thuế ban hành thông báo theo quy định.

b) Lập và duyệt sổ bộ thuế ổn định

Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã chỉ đạo Đội quản lý thuế Liên phường, phối kết hợp với Đội KTNDP tổ chức thực hiện công tác lập sổ bộ thuế khoán ổn định của năm đúng các bước theo quy trình quản lý HKD. Thời gian thực hiện chậm nhất từ ngày 20/11 năm trước đến ngày 30/01 năm sau:

- Tổ chức thu phát tờ khai thuế khoán năm sau cho các HKD. Thời gian phát tờ khai từ ngày 20/11 đến 05/12 và thu chậm nhất là ngày 15/12 hàng năm. Công chức thuế hướng dẫn các hộ kinh doanh nhận tờ khai, ký nhận, kê khai và đôn đốc HKD nộp tờ khai cho tổ thu phát tờ khai đúng thời hạn theo quy định.

- Tiếp nhận tờ khai thuế khoán của HKD: Ghi sổ nhận hồ sơ khai thuế; kiểm tra, phân loại hồ sơ khai thuế; đối chiếu số liệu kê khai; lập biểu ghi thông tin thay đổi; lưu trữ tờ khai thuế khoán của HKD theo quy định hiện hành. Các công việc này đã được các tổ tiếp nhận thực hiện tốt, tuy nhiên vẫn thực hiện thủ công, chưa có công cụ tin học hỗ trợ làm cho việc tổng hợp số liệu chưa được kịp thời và còn nhiều sai sót.

- Bổ sung, thay đổi thông tin HKD vào dữ liệu của tổng cục thuế làm căn cứ tính mức thuế khoán; xác định các HKD được miễn thuế theo từng địa bàn, từng nhóm ngành nghề;...

- Lập danh sách, niêm yết danh sách công khai HKD thuộc diện miễn thuế GTGT, thuế TNCN; Danh sách HKD và mức thuế phải nộp. Chi cục Thuế đã chỉ đạo các đội chuyên môn thực hiện tốt các công việc này, in danh sách và gửi tới UBND quận, Ủy ban mặt trận Tổ quốc quận, UBND phường, trụ sở đội thuế; tại ban quản lý chợ...để lấy

ý kiến các HKD trong từ ngày 02/01 đến ngày 10/01 hàng năm. Tuy nhiên việc tiếp nhận các ý kiến phản hồi rất ít và hầu như không có, vì các hộ dân chưa nắm rõ được các quyền lợi chính đáng của mình.

- Sau đó các đội liên phường tiến hành họp tổ tham vấn lấy đóng góp của HĐTV thuế phường về bản công khai, niêm yết; lập biên bản ghi nhận nội dung các cuộc họp về điều chỉnh doanh thu và số thuế phải nộp của từng HKD để làm tài liệu duyệt sổ bộ thuế ổn định năm.

Công tác duyệt sổ bộ thuế ổn định năm được thực hiện ngay sau công tác lập sổ bộ hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán ổn định của năm được Chi cục quy định trong tờ trình lãnh đạo:

- Hàng năm, Đội KTNDP tổng hợp các biên bản họp với HĐTV thuế phường, ý kiến trả lời của các HKD về doanh thu khoán và tiền thuế khoán đã niêm yết công khai để làm cơ sở điều chỉnh tiền thuế cho phù hợp khi duyệt sổ bộ thuế. Từ ngày 10-15/01 hàng năm, Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã tổ chức duyệt sổ bộ thuế ổn định trong năm đối với các hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán. Căn cứ kết quả duyệt sổ bộ thuế, thực hiện điều chỉnh lại doanh thu, tiền thuế phải nộp của các HKD, lập sổ bộ thuế. Sau đó lưu trữ các tài liệu, hồ sơ có liên quan đến việc duyệt sổ bộ thuế trong năm.

- Gửi danh sách HKD thuộc diện không phải nộp thuế TNCN, thuế GTGT; danh sách HKD và mức thuế phải nộp cho Cục Thuế để công khai thông tin trên cổng thông tin điện tử của Cục Thuế, Tổng cục Thuế theo đúng quy định.

- Đội KTNDP in thông báo nộp thuế (thông báo nộp thuế ổn định năm, thông báo HKD thuộc diện không phải nộp thuế TNCN, thuế GTGT theo phương pháp thuế khoán) chuyển Đội quản lý thuế liên phường phát cho HKD. Đối với thông báo thuế sai sót thì tiến hành điều chỉnh lại và phát hành gửi HKD.

Nhìn chung các công việc của quy trình lập và duyệt sổ bộ được Chi cục Thuế quận Thanh Xuân thực hiện bằng phần mềm excel, có sự hỗ trợ từ hệ thống TMS nhưng không nhiều, hầu hết vẫn phải thao tác thủ công, đòi hỏi lực lượng công chức lớn và mất rất nhiều thời gian.

Tình hình HKD nộp thuế theo phương pháp khoán do quận Thanh Xuân quản lý giai đoạn 2021-2023 được chi tiết tại bảng 2.8.

Bảng 2.8: Tình hình HKD nộp thuế theo phương pháp khoán trên địa bàn quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023

STT	Chỉ tiêu	Đơn vị tính	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023	So sánh (%)	
						2022/2021	2023/2022
1	Tổng HKD nộp thuế theo phương pháp khoán	Hộ	4.835	5.072	5.716	105%	113%
1.1	Số hộ thuộc diện phải nộp thuế	Hộ	2.966	3.105	3.499	105%	113%
1.2	Số hộ thuộc diện không phải nộp thuế	Hộ	1.869	1.967	2.217	105%	113%
2	Doanh thu	Triệu đồng	1.044.000	1.152.000	1.785.000	111%	130%
3	Thuế	Triệu đồng	20.872,2	23.045	35.700	111%	130%
4	Doanh thu bình quân /hộ	Triệu đồng/hộ	216	227,3	312	106%	116%
5	Thuế bình quân / hộ	Triệu đồng/hộ	7	7,4	10,2	106%	115%

Nguồn: Chi cục thuế quận Thanh Xuân

Tổng số lượng HKD nộp thuế theo phương pháp khoán tăng nhẹ trong năm 2022 và tăng mạnh trong năm 2023. Cùng theo đó là doanh thu và thuế cũng tăng dần qua các năm. Trong năm 2023 doanh thu của HKD nộp thuế theo phương pháp khoán tăng 13% so với năm 2022, số thuế thu được tăng 30% so với 2022. Đánh giá kết quả trên, số lượng HKD và doanh thu đều tăng trên 5% mỗi năm là Đạt.

Số lượng hộ kinh doanh do Chi cục đang quản lý là rất lớn, do vậy Chi cục đã chỉ đạo các Đội thuế triển khai quyết liệt công tác thu thuế đối với HKD như: thành lập các tổ công tác để thực hiện rà soát thực tế địa bàn theo từng tuyến đường, tuyến phố bằng camera ghi hình tại từng tuyến đường, tuyến phố, làm cơ sở xây dựng sơ đồ hộ kinh doanh; phối hợp với Phòng Tài chính - Kế hoạch quận Thanh Xuân triển khai tốt các nội dung liên thông đăng ký kinh doanh, đăng ký thuế đối với hộ kinh doanh. Qua rà soát và đối chiếu với danh sách của các cơ quan liên quan như Chi cục Thống kê quận, Phòng Tài chính - Kế hoạch quận, cơ quan công an, Đội quản lý trật tự xây dựng... đưa các hộ đã đăng ký kinh doanh nhưng chưa đăng ký vào quản lý, kê khai nộp thuế, hộ thực tế đang kinh doanh nhưng không thực hiện đăng ký kinh doanh, đăng ký, kê khai nộp thuế; thực hiện truy thu thuế và xử phạt các hộ vi phạm theo quy định.

c) Lập và duyệt sổ bộ thuế bổ sung

Một trong những yêu cầu đối với công chức thuế trong việc quản lý thu thuế đối với HKD nộp thuế theo phương pháp khoán phải thực hiện kiểm tra địa bàn thường xuyên nhằm phát giác các hộ mới, hộ ngừng, nghỉ kinh doanh trên địa bàn, hộ bỏ kinh doanh nhưng không thông báo. Vì vậy, sổ bộ thuế luôn có sự thay đổi.

Hàng tháng, Chi cục Thuế quận Thanh Xuân thực hiện duyệt bộ thuế bổ sung để điều chỉnh sự thay đổi đối với: HKD mới ra kinh doanh trên địa bàn; HKD có biến động về quy mô kinh doanh, ngành, nghề kinh doanh, doanh thu; HKD có thay đổi doanh thu trên 50% với sổ bộ đầu năm qua công tác khảo sát doanh thu hàng quý; HKD ngừng kinh doanh, nghỉ hẳn kinh doanh có thông báo hoặc không có thông báo; HKD thay đổi địa điểm sản xuất kinh doanh.

Công tác này được thực hiện muộn nhất ngày 14 hàng tháng, dưới sự chỉ đạo sát sao của Chi cục Thuế. Tuy nhiên, số lượng hộ mới ra kinh doanh còn ít, chênh lệch nhiều so với số HKD thực tế đang kinh doanh nhưng chưa đưa vào quản lý. Số lượng các hộ điều chỉnh doanh thu còn thấp, có nhiều hộ trên 03 năm chưa có sự thay đổi về doanh thu. Điều này chứng tỏ công chức thuế chưa kiểm tra địa bàn sát sao, nhiều công chức chưa nắm được những thay đổi trên địa bàn của mình, đặc biệt có tình trạng một số HKD gửi đơn thông báo đến chi cục thuế xin ngừng kinh doanh, nghỉ kinh doanh nhưng vẫn kinh doanh, nhằm tránh việc phải đóng thuế. Việc này dẫn đến tình trạng thất thu cho NSNN, cũng như hình thành thói quen xấu trong việc chấp hành pháp luật thuế của HKD. Đây là vấn đề mà Chi cục Thuế quận Thanh Xuân cần đề tâm để đảm bảo hiệu quả công tác quản lý thu thuế đối với HKD. Chi cục trưởng đã chỉ đạo Đội kiểm tra nội bộ xác minh, phúc tra hộ kinh doanh sau mỗi kỳ duyệt bộ bổ sung để rà soát lại

những HKD đã ngừng, nghỉ kinh doanh xem thực tế còn kinh doanh hay không. Trong công tác kê khai thuế và ấn định thuế cần ứng dụng mạnh mẽ CNTT vào công tác kê khai thuế, lập sổ bộ thuế khoán. Bộ máy tổ chức cũng được tinh gọn hơn khi có sự góp sức của công nghệ thông tin.

Qua kết quả phỏng vấn sâu về mức doanh thu khoán, thuế khoán, các hộ kinh doanh đều cho rằng mức doanh thu như hiện nay là hợp lý, gần sát với doanh thu thực tế. Chi cục thuế đang đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến mức doanh thu khoán như vị trí kinh doanh, diện tích kinh doanh, tiền thuê mặt bằng kinh doanh, quy mô kinh doanh, số lượng nhân viên, mặt hàng kinh doanh,.. Doanh thu giữa các tháng có chênh lệch, đặc biệt đối với những loại hình kinh doanh đặc thù phụ thuộc vào thời tiết, thời gian, nhưng chung quy mức doanh thu tổng của năm biến động không nhiều. Trong những năm vừa qua, nền kinh tế đang dần hồi phục, thị hiếu khách hàng có nhiều thay đổi dẫn đến thị trường cạnh tranh khốc liệt hơn. Mức doanh thu khoán cần có độ chính xác tương đối, giữa các HKD cần có sự công bằng. HKD góp ý danh sách thuế công khai của chi cục thuế hiện nay chưa thu hút được nhiều sự chú ý của phân đông HKD.

2.2.3. Thực trạng quản lý nộp thuế

a) Quản lý thu thuế

Nhiệm vụ đơn đốc HKD nộp thuế luôn được coi là nhiệm vụ mũi nhọn, vì vậy Chi cục đã thực hiện nhiều biện pháp để nâng cao công tác quản lý nộp thuế, tránh thất thu thuế, thu thuế đúng, nộp thuế đủ, không để tình trạng dây dưa, chây ì nợ thuế. Các công chức đội thuế liên phường xã có trách nhiệm nhắc nhở HKD nộp thuế đúng hạn, khớp đúng với số thuế phát sinh và tỷ lệ nợ đọng không quá 10%.

Mặt khác, trong công tác chuyển đổi số toàn ngành, Chi cục đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền hộ kinh doanh thuế khoán nộp thuế qua ứng dụng eTax Mobile trên thiết bị điện thoại di động hoặc ứng dụng ngân hàng; đẩy mạnh triển khai tuyên truyền hộ kinh doanh thuộc 05 nhóm đối tượng sử dụng hóa đơn điện tử có mã của chi cục thuế, đăng ký sử dụng hóa đơn điện tử khởi tạo từ máy tính tiền có kết nối dữ liệu với chi cục thuế. Đơn đốc HKD trên địa bàn về việc chuẩn hóa dữ liệu mã số thuế cá nhân hướng tới mục tiêu sử dụng mã định danh làm mã số thuế để đảm bảo đồng bộ dữ liệu về thuế với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư theo đề án 06 của Thủ tướng Chính Phủ (đề án phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, và tầm nhìn đến năm 2030). Ngoài ra, trong năm 2023 Chi cục còn đẩy mạnh tuyên truyền cảnh báo HKD trên địa bàn về việc giả danh chi cục thuế để trục lợi, lừa đảo.

HKD nộp thuế theo phương pháp khoán được chia thành 5 ngành nghề, ứng với 5 biểu thuế suất khác nhau:

Bảng 2.9: Tỷ lệ thuế tính trên doanh thu

STT	Ngành nghề	Tỷ lệ thuế GTGT	Tỷ lệ thuế TNCN
1	Phân phối, cung ứng hàng hóa	1%	0,5%
2	Dịch vụ, xây dựng không bao thầu nguyên vật liệu	5%	2%
3	Sản xuất, vận tải, dịch vụ có gắn với hàng hóa, xây dựng có bao thầu nguyên vật liệu	3%	1,5%
4	Hoạt động kinh doanh khác	2%	1%

(Ban hành kèm theo Thông tư số 40/2021/TT-BTC ngày 01/6/2021 của BTC)

Công thức xác định số thuế phải nộp như sau:

Số thuế GTGT phải nộp = Doanh thu tính thuế GTGT x Tỷ lệ thuế GTGT

Số thuế TNCN phải nộp = Doanh thu tính thuế TNCN x Tỷ lệ thuế TNCN

Trong đó doanh thu khoán đối với hộ kinh doanh là doanh thu bao gồm thuế của toàn bộ tiền bán hàng, tiền gia công, tiền hoa hồng, tiền cung ứng dịch vụ phát sinh trong kỳ tính thuế từ các hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ.

Bảng 2.10: Tổng hợp số thu theo ngành nghề của HKD nộp thuế theo phương pháp khoán giai đoạn 2021-2023

S T T	Chỉ tiêu	Năm 2021		Năm 2022		Năm 2023	
		Số thu (Triệu đồng)	Tỷ lệ (%)	Số thu (Triệu đồng)	Tỷ lệ (%)	Số thu (Triệu đồng)	Tỷ lệ (%)
1	Phân phối, cung ứng hàng hóa	5.120	26	8.521	39	9.172	32
2	Dịch vụ, xây dựng không bao thầu nguyên vật liệu	6.441	32	5.664	26	9.848	34
3	Sản xuất, vận tải, dịch vụ có gắn với hàng hóa, xây dựng có bao thầu nguyên vật liệu	4.559	23	6.231	28	5.622	20

4	Hoạt động kinh doanh khác	3.752	19	1.629	7	4.058	14
5	Tổng	19.872	100	22.045	100	28.700	100

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Trong những năm gần đây, HKD nhóm ngành nghề dịch vụ, phân phối, cung ứng hàng hóa đóng góp nhiều nhất vào NSNN. Chi cục cần lên kế hoạch khai thác tốt nguồn thu từ nhóm ngành nghề này. Số thu chủ yếu từ các địa bàn phường Nhân Chính, Thanh Xuân Trung, Khương Mai là những phường có diện tích rộng, trục đường chính, mặt bằng HKD lớn, tập trung đông dân cư. Đặc biệt các phường đều có nhiều hộ sử dụng hóa đơn, có doanh thu lớn. Các địa bàn còn lại chủ yếu là HKD nhỏ lẻ, sâu trong ngõ, mặt bằng hẹp, ở các trục đường ít người qua lại, thưa thớt dân cư.

b) Quản lý nợ thuế

Tình hình quản lý nợ thuế khu vực HKD tại Chi cục thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023 được thể hiện ở bảng sau:

Bảng 2.11: Tình hình nợ thuế của khu vực HKD tại Chi cục thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023

Đơn vị: Triệu đồng

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021		Năm 2022		Năm 2023	
		Số tiền	So với cùng kỳ năm trước (%)	Số tiền	So với cùng kỳ năm trước (%)	Số tiền	So với cùng kỳ năm trước (%)
1	Nợ khó thu	4.865	125	5.079	104	5.103	101
2	Nợ có khả năng thu	2.290	103	2.964	129	4.545	153
2.1	Nợ dưới 90 ngày	290	96	190	65	229	120
2.2	Nợ trên 90 ngày	2.000	102	2.774	139	4.316	156
3	Tỉ lệ nợ trên tổng thu NSNN (%)		34		35		27

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Số nợ khó thu và nợ có khả năng thu trên bảng 2.11 đều rất cao và tăng so với cùng kỳ năm trước đó trong giai đoạn 2021-2023. Nợ khó thu chiếm tới 68% tỉ trọng tổng nợ trong năm 2021, và chiếm 53% vào năm 2023. Quy trình quản lý nợ của Tổng cục thuế quy định: Nợ khó thu là tiền thuế nợ của HKD là cá nhân đã chết hoặc bị Tòa án tuyên bố là đã chết, mất tích, mất năng lực hành vi dân sự; NNT có liên quan đến trách nhiệm hình sự; NNT không hoạt động tại địa chỉ kinh doanh đã đăng ký, địa chỉ liên lạc; NNT đang làm thủ tục giải thể; NNT đang làm thủ tục phá sản; NNT đã bị CQT áp dụng biện pháp cưỡng chế hóa đơn liên tiếp từ 03 lần trở lên; NNT đã bị cơ quan có thẩm quyền thu hồi giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh. Tình trạng nợ khó thu tăng là do số lượng HKD còn nợ bỏ kinh doanh tăng, cộng thêm thân nhân của HKD đã chết không chịu trách nhiệm với khoản nợ, từ đó mà khoản nợ khó thu tăng theo thời gian. Chi cục đã tiến hành khoan nợ, xóa nợ theo Luật số 38/2019 nhưng tiến độ còn chậm.

Nợ trên 90 ngày luôn chiếm tỷ trọng lớn trong cơ cấu nợ có khả năng thu, chiếm cao nhất là 86% vào năm 2023. Điều này chỉ ra rằng nhiệm vụ đôn đốc nợ của công chức thuế chưa được tốt và biện pháp cưỡng chế nợ còn chưa thực sự hiệu quả. Tỷ lệ tổng nợ trên tổng thu NSNN trong giai đoạn 2021-2023 đều cao hơn 5%, do đó đánh giá tiêu chí thu nợ của Chi cục là Không đạt.

Ban lãnh đạo Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã chỉ đạo các Đội thuế đẩy mạnh, tăng cường các giải pháp đôn đốc thu thuế giảm nợ đọng, quản lý phân loại chặt chẽ về số nợ; thường xuyên chuẩn hóa, phân loại nợ để quản lý số nợ; thực hiện đầy đủ các biện pháp cưỡng chế hóa đơn, cưỡng chế tài khoản, công khai NNT nợ thuế trên phương tiện báo đài, tivi và các biện pháp khác. Chi cục thành lập đoàn liên ngành bao gồm các CBCCC thuộc Chi cục thuế, phòng, ban, đơn vị và UBND các phường thuộc quận đi kiểm tra tình trạng kinh doanh của HKD và gặp những HKD có số nợ lớn để yêu cầu chấp hành nộp đủ số nợ. Tuy nhiên, kết quả thu nợ, giảm nợ vẫn không khả quan, tỷ lệ thu nợ còn thấp chưa đạt yêu cầu Cục Thuế giao.

Đội quản lý nợ và cưỡng chế nợ thuế theo dõi, cập nhật tình hình nợ thuế, đồng thời phối hợp với các đội quản lý thuế liên phường thực hiện công tác đôn đốc, thu nợ thuế và có biện pháp cưỡng chế nợ thuế phù hợp như sau:

- Đối với HKD nợ thuế vẫn đang hoạt động kinh doanh, đội Quản lý nợ và cưỡng chế nợ thuế thực hiện tính tiền chậm nộp thuế và gửi thông báo (Mẫu 07/QLN) hàng tháng cho HKD.

- Đối với HKD nợ thuế không hoạt động tại địa chỉ đã đăng ký, Đội quản lý nợ thực hiện khoan nợ. Khi HKD muốn tiếp tục kinh doanh trở lại cần phải hoàn thành nghĩa vụ thuế, nộp đủ tiền thuế nợ, tiền phạt, tiền chậm nộp.

- Đối với khoản nợ trên 90 ngày, thực hiện biện pháp cưỡng chế nợ bằng nhiều hình thức như thu hồi giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, trích tiền từ tài khoản, phong tỏa tài khoản, ngừng sử dụng hóa đơn.

Kết quả thực hiện các biện pháp đôn đốc nợ và cưỡng chế nợ thuế đối với HKD tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023 như sau:

Bảng 2.12: Kết quả đôn đốc nợ và cưỡng chế nợ thuế đối với HKD tại Chi cục thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023

STT	Các biện pháp	Đơn vị tính	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	Thông báo nợ và phạt (Mẫu 07/QLN)	Lượt	4.821	6.926	10.000
		Số tiền chậm nộp tính trên thông báo (Triệu đồng)	1.245	1.370	4.881
2	Kết quả xác minh thông tin tài khoản ngân hàng	Lượt	763	737	916
3	Cưỡng chế nợ trích tiền từ tài khoản đối với HKD	Số quyết định	58	118	150
		Số tiền đã cưỡng chế (Triệu đồng)	554	1.040	2.503
		Số tiền thu được từ biện pháp này (triệu đồng)	115	171	460

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Đối với biện pháp gửi thông báo nợ và phạt (Mẫu 07/QLN), số lượt thông báo nợ thuế năm 2022 và 2023 đều tăng mạnh so với năm 2021, từ 4.821 lượt lên 10.000 lượt (tăng 107%). Số tiền chậm nộp trên thông báo cũng có sự biến động tương ứng khi tăng từ 1.370 triệu đồng trong năm 2022 lên 4.881 triệu đồng trong năm 2023 (tăng 3.511 triệu đồng tương ứng 256%).

Đối với biện pháp cưỡng chế nợ trích tiền từ tài khoản HKD, đây là một biện pháp không dễ dàng thực hiện vì hầu như không có thông tin tài khoản ngân hàng hoặc tài khoản ngân hàng không có số dư để thực hiện cưỡng chế. Năm 2021, Chi cục Thuế ban hành 58 quyết định cưỡng chế, với tổng số tiền cưỡng chế là 554 triệu đồng và thu được 115 triệu đồng từ biện pháp này. Năm 2022, Chi cục Thuế ban hành 118 quyết định (tăng 60 quyết định so với năm 2021), với tổng số tiền cưỡng chế là 1.040 triệu (tăng 486 triệu so với năm 2021) và thu được 171 triệu đồng từ biện pháp này (tăng 56

triệu đồng so với năm 2021). Đến năm 2023, Chi cục Thuế ban hành 150 quyết định (tăng 32 quyết định so với năm 2022), với tổng số tiền cưỡng chế là 2.503 triệu đồng (tăng 1.463 triệu đồng so với năm 2022) và thu được 460 triệu đồng từ biện pháp này (tăng 289 triệu đồng so với năm 2022).

Qua phỏng vấn sâu, tất cả các HKD tham gia phỏng vấn đã sử dụng ứng dụng etax mobile để theo dõi và nộp thuế. Kể từ khi ra mắt ứng dụng eTax Mobile cuối năm 2022, công chức thuế đã tuyên truyền, hỗ trợ HKD cài đặt ứng dụng. Việc cài đặt, thao tác trên ứng dụng khá đơn giản, dễ dàng liên kết với tài khoản ngân hàng của cá nhân. Thông báo đơn đốc nợ thuế hàng tháng HKD nhận được giúp họ theo dõi tính hình nợ thuế, có phương án thu xếp để nộp đủ vào NSNN. Ngoài ra HKD mong muốn trong thời gian tới ứng dụng etax mobile được nâng cấp thêm, là một kênh để NNT liên lạc, trao đổi với công chức quản lý cũng như Chi cục Thuế.

2.2.4. Thực trạng kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh

Đối với HKD nộp thuế theo phương pháp khoán công tác kiểm tra chú trọng vào điều tra xác minh doanh thu khoán thực tế, rà soát địa bàn để phát hiện hộ mới ra kinh doanh, phúc tra tình trạng hoạt động của hộ có đơn xin ngừng nghỉ kinh doanh, kiểm tra đối với HKD sử dụng hóa đơn. Công tác kiểm tra HKD tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân được thực hiện theo quy trình kiểm tra quy định tại Quyết định số 970/QĐ-TCT ngày 14/7/2023 của Tổng cục Thuế.

Việc khai thác nguồn thu từ HKD mới ra kinh doanh trên địa bàn là một việc làm hiệu quả để công chức thuế có thể đảm bảo hoàn thành dự toán. Ngoài những HKD tự giác thông báo đến chi cục thuế, vẫn tồn tại lượng lớn HKD chưa tự giác đăng ký kinh doanh. Để phát hiện HKD mới, công chức thuế phải thường xuyên rà soát địa bàn quản lý của mình để kịp thời phát hiện hộ mới ra kinh doanh và đưa vào quản lý thu thuế. Trên địa bàn quận Thanh Xuân, nguồn thu từ HKD mới ra kinh doanh chiếm tỷ trọng khá lớn trong tổng nguồn thu từ HKD. Hàng tháng, số lượng hộ mới được đưa vào lập bộ tương đối nhiều.

Công tác kiểm tra tình trạng hoạt động của HKD có thông báo ngừng nghỉ kinh doanh vẫn được Chi cục triển khai thường xuyên. Đội Kiểm tra nội bộ sau khi nhận danh sách HKD có đơn xin tạm nghỉ, nghỉ hẳn kinh doanh sẽ tiến hành kiểm tra xác suất thực tế. Đối với những trường hợp có thông báo nghỉ nhưng trên thực tế vẫn hoạt động thì yêu cầu giải trình, truy thu thuế.

Bảng 2.13: Kết quả kiểm tra HKD có thông báo ngừng nghỉ kinh doanh*Đơn vị tính: Hộ*

STT	Chỉ tiêu	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	HKD đã kiểm tra	427	461	612
2	HKD vẫn đang hoạt động	03	04	04

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Chi cục thuế đã đẩy mạnh công tác kiểm tra trong những năm qua để phát hiện những trường hợp cố tình trốn thuế. Từ bảng 2.13 cho thấy, vẫn tồn tại một số hộ có hành vi gian lận trốn thuế. Đây cũng là dấu hiệu cho thấy Chi cục cần siết chặt quản lý HKD hơn nữa.

Theo quy định pháp luật HKD nộp thuế khoán không cần thực hiện chế độ kế toán do đó công tác kiểm tra ghi chép sổ sách, hóa đơn gặp nhiều trở ngại. HKD phải đến mua hóa đơn lẻ tại chi cục thuế nếu muốn xuất hóa đơn cho khách hàng và doanh thu hóa đơn phải kê khai riêng với doanh thu khoán. Theo kết quả kiểm tra tại Chi cục những năm gần đây, chưa phát hiện hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán có hành vi mua bán hóa đơn trái quy định.

Bảng 2.14: Kết quả xử phạt vi phạm hành chính về thuế đối với HKD

STT	Chỉ tiêu	Đơn vị tính	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	Số HKD vi phạm VPHC về thuế	Hộ	86	115	120
2	Số tiền phạt VPHC về thuế	Triệu đồng	124,25	180,9	198,12

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Số HKD vi phạm tăng khá cao trong năm 2022 kèm theo đó là số tiền phạt cũng cao. Cụ thể số hộ vi phạm hành chính năm 2021 là 86 hộ, đến năm 2022 tăng lên 115 hộ. Số tiền phạt vi phạm hành chính năm 2021 tương đối cao (124,25 triệu đồng) và tiếp tục tăng vào năm 2022, 2023.

Công tác xử phạt vi phạm hành chính đã mang tính răn đe cao kể từ khi nghị định số 125/2020/NĐ-CP ngày 19 tháng 10 năm 2020 của Chính Phủ về xử phạt vi phạm hành chính về thuế, hóa đơn có hiệu lực. Trước đây, đối với các hành vi HKD chậm hoặc không thông báo thay đổi đăng ký thuế mức phạt dao động từ 350.000 đồng đến

700.000 đồng. Đến nay mức phạt tiền tối đa với hành vi này là 3.000.000 đồng. Cũng chính vì chế tài xử phạt nặng nên khó nhận được sự đồng thuận từ HKD, dẫn đến chây ì nợ thuế. Tuy nhiên không vì thế mà công chức thuế tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân bỏ qua sai phạm, đối với những HKD không chịu ký biên bản phạt thì Chi cục thực hiện ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính đơn phương theo đúng quy trình.

Qua phỏng vấn tác giả nhận được phản hồi từ HKD rằng công tác kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh đang được chi cục thuế thực hiện nghiêm túc, bài bản. Tuy nhiên mức tiền phạt như hiện nay quá cao so với mức thuế khoán hàng tháng của số đông HKD. Khung tiền phạt mới cao gấp khoảng 10 lần so với quy định cũ, tăng cao so với tốc độ lạm phát của tiền Việt Nam Đồng. Nguyên nhân khách quan dẫn tới vi phạm pháp luật là do văn bản quy phạm pháp luật còn khá khó tiếp cận với hộ kinh doanh, gần như họ sẽ gọi điện cho công chức quản lý khi có thắc mắc thay vì tự tìm hiểu quy định trước. Công chức thuế chuyên nghiệp, tận tình giúp đỡ giải đáp thắc mắc, nên đôi khi HKD ý lại không tự tìm hiểu. Qua đây HKD cũng muốn cơ quan chức năng, các nhà lập pháp xem xét điều chỉnh lại mức phạt VPHC sao cho phù hợp với thực tế.

2.3. Đánh giá quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

2.3.1. Đánh giá thực hiện mục tiêu quản lý

a) Mục tiêu hoàn thành dự toán thu thuế HKD

Mục tiêu hoàn thành dự toán thu thuế HKD là một trong hai mục tiêu của quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán. Tỷ lệ hoàn thành dự toán dùng để đánh giá mức độ hoàn thành mục tiêu.

Bảng 2.15: Kết quả thực hiện dự toán đối với HKD nộp thuế theo phương pháp khoán giai đoạn 2021-2023

STT	Chỉ tiêu	Đơn vị tính	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	Số thu dự toán được giao	Triệu đồng	21.789	24.881	40.028
2	Số thu đã thực hiện được	Triệu đồng	19.872	22.045	28.700
3	Tỷ lệ hoàn thành dự toán	%	91,2	88,6	71,7

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Số thu từ khu vực HKD nộp vào NSNN có biến động tương đối. Cả ba năm 2021-2023 số thu đều tăng trên 5%, năm 2022 tăng 11%, năm 2023 tăng 30%. Tuy nhiên mức

độ hoàn thành DTPL lại giảm dần từ 2021 đến 2023 là 20%. Đến năm 2023 Chi cục thu được 28.7 tỷ đồng, chỉ đạt 71,7% dự toán pháp lệnh. Kết quả thu thuế của khu vực HKD năm 2023 giảm đáng báo động do đó công tác thu thuế cần được chấn chỉnh nghiêm túc. Như vậy tiêu chí kết quả thực hiện dự toán thu NSNN của khối HKD nộp thuế khoán không đạt mục tiêu.

b) Mục tiêu phát hiện kịp thời, xử lý vi phạm về thuế đối với HKD

Để đánh giá mục tiêu phát hiện kịp thời, xử lý vi phạm về thuế đối với HKD tác giả đánh giá thông qua tỷ lệ xử phạt VPHC.

Bảng 2.16: Kết quả xử lý vi phạm hành chính giai đoạn 2021-2023

STT	Chỉ tiêu	Đơn vị tính	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023
1	HKD vi phạm hành chính thuế	Hộ	186	215	175
2	Số quyết định xử phạt VPHC	Quyết định	186	215	175
3	Tỷ lệ xử phạt VPHC	%	100	100	100

Nguồn: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

Tỷ lệ HKD bị xử phạt VPHC trong giai đoạn 2021-2023 đạt 100%, tất cả các hành vi vi phạm pháp luật đều được công chức thuế phát hiện và xử lý kịp thời. Qua đây có thể thấy sự siết chặt trong công tác chống gian lận thuế năm 2022 của Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã có hiệu quả khi tỷ lệ HKD có hành vi VPHC giảm. Nhìn chung, tỷ lệ HKD bị xử phạt VPHC tại Chi cục ở ngưỡng thấp, không tồn tại hành vi chưa bị xử phạt, tác giả đánh giá Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã đạt mục tiêu.

2.3.2. Những điểm mạnh

Nhờ sự chỉ đạo sát sao và kịp thời của ban lãnh đạo Chi cục, công tác quản lý thu thuế trên mọi mặt, đặc biệt là đối với HKD đã đạt được những kết quả nhất định với từng nội dung quản lý.

- Về quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế: Chi cục đã quyết liệt trong nhiệm vụ rà soát sót hộ, rà soát thực tế địa bàn theo từng tuyến đường, tuyến phố, làm cơ sở xây dựng bản đồ số quản lý hộ kinh doanh. Ngoài ra Chi cục đã phối hợp với Phòng Tài chính kế hoạch quận Thanh Xuân triển khai kịp thời các nội dung liên thông đăng ký kinh doanh, đăng ký thuế đối với hộ kinh doanh theo thông tư số 02/2023/TT-BKHĐT của Bộ Kế hoạch và Đầu tư. Từ đó đưa vào quản lý

kip thời các hộ đã đăng ký kinh doanh nhưng chưa đăng ký, kê khai nộp thuế; hộ thực tế đang kinh doanh nhưng không thực hiện đăng ký kinh doanh.

- Về quản lý khai thuế và ấn định thuế: Doanh thu và mức thuế đều tăng đều trong giai đoạn từ 2021-2023. Để có được thành quả như vậy phải kể đến nỗ lực rất lớn từ phía công chức thuế trong việc tuyên truyền, thuyết phục HKD kê khai mức doanh thu sát với thực tế.

- Về quản lý nộp thuế: Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã hoàn thành tốt công tác đôn đốc HKD nộp thuế điện tử qua ứng dụng etaxmobile, tỷ lệ HKD cài đặt ứng dụng lên đến gần 86% trên tổng số HKD trên địa bàn quận. Công chức thuế đã sát sao hướng dẫn, đôn đốc HKD thực hiện nghĩa vụ thuế.

- Về kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh: Trong giai đoạn 2021-2023, tỷ lệ HKD bị xử phạt VPHC đạt 100%. Qua đây có thể thấy Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã quyết liệt phát hiện và đẩy lùi những dấu hiệu vi phạm gây tổn thất đến NSNN.

2.3.3. Những điểm yếu

Một số hạn chế nhất định mà Chi cục Thuế quận Thanh Xuân cần nhìn nhận và giải quyết, cụ thể là một số tiêu chí không đạt.

- Về quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế: Hệ thống cấp đăng ký kinh doanh, cấp mã số thuế liên thông giữa Chi cục Thuế và UBND quận mắc nhiều lỗi. Trên địa bàn vẫn tồn tại một số cá nhân kinh doanh nhưng chưa đăng ký kinh doanh, chưa xin cấp mã số thuế gây thất thoát ngân sách nhà nước chứng tỏ công tác rà soát địa bàn chưa sát sao. Số lượng HKD nộp thuế theo phương pháp kê khai thuế còn thấp, chiếm tỷ lệ rất nhỏ trên tổng số HKD mà Chi cục đang quản lý.

- Về quản lý khai thuế và ấn định thuế: Chi cục chưa khai thác hiệu quả nguồn lực kinh tế từ khu vực hộ kinh doanh, dẫn đến tổn thất NSNN, mức doanh thu khoán chưa sát với thực tế. Công tác lập, duyệt sổ bộ thuế, ấn định thuế hầu như được thực hiện thủ công, chưa ứng dụng nhiều công nghệ thông tin, gây lãng phí thời gian và nhân lực.

- Về quản lý nộp thuế: Công tác quản lý nợ thuế, nhất là công tác phối hợp giữa các đội chức năng, các bộ phận trong việc rà soát, đối chiếu nợ chưa thường xuyên, vẫn còn nợ ảo nợ sai. Các biện pháp cưỡng chế thu nợ thuế được thực hiện thường xuyên nhưng vẫn mang nặng tính hình thức, làm cho đủ quy trình, hiệu quả tương đối thấp.

Hiện tượng chây ì nợ tiếp tục kéo dài nhiều năm, dẫn đến số tiền chậm nộp bị đội lên ngày một nhiều.

- Về kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh: Công tác kiểm tra đối với hộ kinh doanh chưa được thực hiện bài bản như đối với doanh nghiệp; quy trình kiểm tra, tiêu chí kiểm soát rủi ro chưa rõ ràng. Công chức quản lý trực tiếp HKD chưa đáp ứng trình độ chuyên môn.

2.3.4. Nguyên nhân của điểm yếu

a) Nguyên nhân bên trong

- Về quản lý công chức thuế trong Chi cục. Vẫn còn một bộ phận công chức chưa thực sự nêu cao tinh thần trách nhiệm; không thường xuyên tự cập nhật, trau dồi kiến thức, nâng cao kiến thức, trình độ chuyên môn. Việc ấn định thuế hay điều chỉnh doanh thu đối với hộ kinh doanh thuế khoán được thực hiện bởi công chức thuế quản lý, vì vậy vẫn còn những trường hợp chưa sát thực tế do mang nặng cảm tính. Một số công chức buông lỏng quản lý chưa phát hiện kịp thời các trường hợp HKD trốn thuế, gây thất thu lớn cho ngân sách nhà nước.

- Công tác lập và bảo vệ dự toán cần xây dựng phân tích cơ sở dữ liệu để đưa ra dự báo mang tính chuyên sâu. Công tác ước thu chưa chính xác, chưa sát thực tế, kết quả thực hiện thu NSNN còn xa với dự toán một phần cũng do diễn biến phức tạp của dịch bệnh ảnh hưởng đến kinh tế xã hội.

- Ứng dụng công nghệ thông tin trong chi cục còn chậm, không có sáng kiến giúp nâng cao hiệu quả quản lý. Điều kiện cơ sở vật chất và môi trường làm việc để thực hiện quản lý thu thuế chưa được quan tâm hợp lý và thường xuyên.

b) Nguyên nhân bên ngoài

- Nền kinh tế trong nước giai đoạn 2021- 2023 phải chịu tác động của những bất ổn kinh tế - chính trị thế giới, do hậu quả nặng nề sau đại dịch Covid-19; chịu ảnh hưởng bất lợi của biến động tỷ giá, lãi suất cho vay; sự khan hiếm nguồn cung cùng với sự tăng giá nhiều yếu tố đầu vào; thắt chặt chi tiêu từ người tiêu dùng. Điều này tác động tiêu cực đến các HKD trên địa bàn quận.

- Ý thức tự giác tuân thủ pháp luật thuế của HKD chưa thực sự được tốt. Do cơ chế chính sách là tự kê khai doanh thu, nhiều hộ kinh doanh manh mún, không theo dõi sổ sách, chứng từ, hóa đơn theo pháp luật, ý thức chấp hành còn hạn chế dẫn đến khó khăn trong việc quản lý cũng như công tác điều tra doanh thu của hộ kinh doanh, doanh

thu khoán chưa sát với thực tế. HKD là đối tượng khó tiếp cận công nghệ thông tin nên càng khó khăn khi triển khai các ứng dụng thuế điện tử.

- Văn bản hướng dẫn luật thuế ở nước ta hiện nay còn nhiều điểm phức tạp, chưa rõ ràng; Bộ Tài chính ban hành thông tư số 40/2021/TT-BTC ngày 01/6/2021 về hướng dẫn quản lý thuế đối với hộ kinh doanh nhưng đến nay ngành Thuế vẫn áp dụng quy trình quản lý HKD tại quyết định số 2371/QĐ-TCT của Tổng cục Thuế ban hành từ năm 2015. Thủ tục hành chính đã được tinh gọn hóa nhưng vẫn chưa thực sự triệt để, vẫn còn khá rườm rà, ảnh hưởng đến năng suất làm việc của cả công chức thuế, gây phiền hà cho hộ kinh doanh. Thêm nữa, thông tư nghị định thuế liên tục thay đổi, gây khó khăn cho việc cập nhật các điểm mới cho cả HKD lẫn công chức thuế. Các văn bản pháp luật quy định việc quản lý hộ kinh doanh còn chưa chi tiết, hộ kinh doanh gặp nhiều khó khăn mỗi khi làm thủ tục.

- Công tác phối hợp giữa Chi cục Thuế với một số cơ quan hữu quan như UBND quận, UBND phường, Công an quận,..còn hạn chế do hệ thống hạ tầng công nghệ thông tin còn chưa đồng bộ, khó kết nối hoặc do vướng mắc về tính bảo mật thông tin. Do đó không những không giúp giảm bớt khối lượng cho công chức thuế mà còn làm tăng áp lực công việc hơn. Người nộp thuế phải đi lại nhiều lần giữa các cơ quan gây tâm lý ức chế, ảnh hưởng xấu đến hình ảnh ngành thuế.

- Chính sách đãi ngộ chưa hợp lý đối với công chức thuế. Thực tế hiện nay mức thù lao trả cho công chức thuế tại Việt Nam rất thấp, chưa xứng đáng với áp lực công việc và sức lao động cũng như cống hiến của công chức thuế cho xã hội.

CHƯƠNG 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH NỘP THUẾ THEO PHƯƠNG PHÁP KHOÁN TẠI CHI CỤC THUẾ QUẬN THANH XUÂN ĐẾN 2030

3.1. Định hướng hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến năm 2030

3.1.1. Định hướng quản lý thuế đối với hộ kinh doanh tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến năm 2030

Chi cục Thuế quận Thanh Xuân nói riêng và toàn Ngành thuế nói chung cùng đặt ra mục tiêu và chiến lược phát triển chung đến năm 2030, đó là: Xây dựng ngành Thuế Việt Nam hiện đại, tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; công tác quản lý thuế, phí và lệ phí thống nhất, minh bạch, chuyên sâu, chuyên nghiệp; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, giảm chi phí tuân thủ của người dân, đơn giản hóa thủ tục hành chính. Đồng bộ các giải pháp nhằm phát huy tối đa hiệu quả của các chính sách để tháo gỡ khó khăn, tạo điều kiện giúp hộ kinh doanh ổn định, phát triển sản xuất kinh doanh, tạo nguồn thu bền vững cho NSNN.

Định hướng quản lý của chi cục thuế có ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động quản lý thuế đối với hộ kinh doanh. Định hướng quản lý liên quan đến việc xác định và định hình chiến lược dài hạn, lập kế hoạch, đưa ra quyết định quản lý của chi cục thuế nhằm đạt được mục tiêu cụ thể. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân định hướng quản lý thuế đối với hộ kinh doanh theo hướng tinh gọn, hiệu quả và chú trọng chuyển đổi số, tập trung hoàn thành hai mục tiêu chính là hoàn thành dự toán thu NSNN và kịp thời phát hiện, xử lý vi phạm về thuế đối với hộ kinh doanh.

3.1.2. Phương hướng hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đến 2030

a) Phương hướng quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế

Tăng cường quản lý tình trạng kinh doanh, đảm bảo 100% hộ kinh doanh mới phát sinh thuộc trường hợp phải đăng ký kinh doanh theo quy định thực hiện thủ tục đăng ký kinh doanh, đăng ký thuế liên thông qua hệ thống đăng ký kinh doanh quốc gia.

Hoàn thiện, bổ sung đăng ký kinh doanh đối với các trường hợp HKD đã được đăng ký thuế nhưng chưa thực hiện đăng ký kinh doanh, phần đầu đến năm 2030 bổ sung giấy chứng nhận hoạt động cho 100% HKD.

Tiếp tục tuyên truyền khuyến khích HKD chuyển đổi sang phương pháp kê khai thuế khi có đủ khả năng đáp ứng được các điều kiện.

b) Phương hướng quản lý khai thuế và ấn định thuế

Phần đầu 100% HKD được đăng ký tài khoản giao dịch điện tử với Chi cục Thuế; tuyên truyền hướng dẫn HKD sử dụng các phần mềm hỗ trợ kê khai qua điện tử, 100% hộ thuế khoán mới ra kinh doanh thực hiện kê khai thuế điện tử, chấm dứt tình trạng công chức thuế đi thu phát tờ khai thủ công. Đưa 100% các HKD đủ điều kiện sử dụng hóa đơn điện tử, hóa đơn khởi tạo từ máy tính tiền.

c) Phương hướng quản lý nộp thuế

Chi cục Thuế tuyên truyền, khuyến khích và tổ chức hướng dẫn HKD nộp thuế bằng phương thức điện tử.

Chi cục Thuế thực hiện tốt công tác đôn đốc cưỡng chế nợ đọng thuế, đặc biệt tập trung thu hồi quyết liệt khoản nợ đọng ngắn ngày.

d) Phương hướng kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh

Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh để kịp thời phát hiện và xử lý các hành vi cố tính gian lận trốn thuế, làm thất thoát ngân sách nhà nước. Hoàn thiện và đưa vào ứng dụng quy trình kiểm tra thuế hộ kinh doanh một cách chi tiết, bài bản giống như với doanh nghiệp. Đào tạo nâng cao trình độ chuyên môn của công chức quản lý HKD.

3.2. Một số giải pháp hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân

3.2.1. Giải pháp quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp kê khai thuế

Mục tiêu: 100% hộ kinh doanh được đăng ký kinh doanh và đưa vào quản lý thuế đặc biệt là HKD kinh doanh trên các sàn thương mại điện tử. Tăng số lượng hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp kê khai.

Nội dung:

- Công tác quản lý tình trạng kinh doanh hiện nay tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân đã có nhiều chuyển biến tích cực tuy nhiên công chức chi cục không nên lơ là mà cần siết chặt công tác quản lý hơn nữa. Nâng cấp và khai thác triệt để ứng dụng bản đồ số hộ kinh doanh sẽ giúp chi cục thuế quản lý người nộp thuế một cách trực quan, nắm bắt chắc địa bàn, chống sót hộ.

- Tiếp tục triển khai rà soát chuẩn hóa thông tin mã số thuế của chủ hộ kinh doanh theo đề án 06 của Chính Phủ, tiến tới sử dụng mã số định danh thay cho mã số thuế như trong luật quản lý số 38/2019 đã đề cập.

- Yêu cầu các sàn thương mại khi cho các hộ kinh doanh đăng ký gian hàng phải cung cấp số căn cước công dân và đăng ký mã số thuế hộ kinh doanh trước khi đăng ký thành lập gian hàng, số tài khoản ngân hàng chính chủ gian hàng (tránh việc thông tin chủ gian hàng và thông tin chủ tài khoản ngân hàng là hai người khác nhau). Đề nghị các sàn thương mại tuyên truyền đến các chủ gian hàng phải thực hiện đăng ký kinh doanh, kê khai nộp thuế theo đúng quy định pháp luật.

- Khuyến khích HKD có doanh thu lớn, có nhu cầu xuất nhiều hóa đơn chuyển sang phương pháp kê khai. Tổ chức tập huấn, đối thoại, đồng thời phối hợp với hội đồng tư vấn thuế phường, ban quản lý các chợ để thực hiện công tác tuyên truyền đến HKD một cách toàn diện.

- Phối hợp cùng UBND các phường thực hiện tốt công tác chỉ đạo các ban ngành, đơn vị tại phường trong việc đôn đốc HKD thực hiện các quy định của pháp luật về đăng ký, xin cấp giấy phép ĐKKD khi có phát sinh hoạt động sản xuất, kinh doanh.

Điều kiện thực hiện: Hệ thống quản lý HKD của ngành thuế như ứng dụng “Bản đồ số” đáp ứng; quy chế phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan đăng ký kinh doanh và chi cục thuế

3.2.2. Giải pháp quản lý khai thuế và ấn định thuế

Mục tiêu: Mức doanh thu khoán sát với thực tế HKD. Chuyển đổi số trong quản lý kê khai thuế và ấn định thuế khoán.

Nội dung:

- Trong công tác kê khai thuế và ấn định thuế cần ứng dụng mạnh mẽ CNTT vào công tác kê khai thuế, lập sổ bộ thuế khoán. Bộ máy tổ chức cũng được tinh gọn hơn khi có sự góp sức của công nghệ thông tin.

- Hàng năm Chi cục tổ chức tập huấn cho HKD nắm rõ về phương thức kê khai thuế bằng tài khoản điện tử. HKD thực hiện kê khai điện tử tờ khai khoán cho năm tính thuế, ký bằng chữ ký số và gửi tờ khai đến cơ quan thuế. Từ đó công chức thuế kết xuất dữ liệu tờ khai phục vụ công tác lập sổ bộ đầu năm.

- Chi cục tổ chức khảo sát doanh thu thực tế quy mô rộng hơn, chọn thời gian khảo sát phù hợp. Đặc biệt đối với HKD kinh doanh mặt hàng đặc thù theo mùa, nên lựa chọn thời gian khảo sát trùng với thời kỳ kinh doanh cao điểm trong năm.

- Khuyến khích hộ kinh doanh triển khai áp dụng hóa đơn điện tử khởi tạo từ máy tính tiền, đặc biệt là tập trung vào HKD trong các lĩnh vực bán lẻ liên quan trực tiếp đến người tiêu dùng như nhà hàng, khách sạn, dịch vụ ăn uống, kinh doanh vận tải, kinh doanh vàng bạc,... hỗ trợ công chức thuế kiểm soát doanh thu khoán.

- Nâng cao vai trò của Hội đồng tư vấn thuế hơn là mang tính hình thức như hiện nay, Chi cục mời Hội đồng tư vấn thuế tham dự họp duyệt bộ, tham gia đoàn khảo sát doanh thu thực tế để có những ý kiến tham vấn thuế hữu hiệu.

Điều kiện thực hiện: Xây dựng, chuẩn hóa cơ sở dữ liệu về HKD nộp thuế theo phương pháp khoán để xác định mức doanh thu, mức thuế sát với thực tế phát sinh.

3.2.3. Giải pháp quản lý nộp thuế

Mục tiêu: Hoàn thành dự toán thu đối với HKD, giảm nợ thuế đặc biệt là các khoản nợ dài ngày.

Nội dung:

- Theo dõi chặt chẽ tiến độ thu ngân sách, đánh giá, phân tích các yếu tố tác động đến số thu, tiến độ thu ngân sách cụ thể từng địa bàn, từng khu vực, từng sắc thuế. Từ đó xác định các nguồn thu còn tiềm năng, các lĩnh vực, loại thuế còn thất thu để kịp thời đề xuất các giải pháp quản lý hiệu quả, kiến nghị với UBND quận chỉ đạo các phòng, ban, đơn vị, UBND các phường thuộc quận cùng phối hợp với chi cục thuế để tăng cường quản lý thu, đẩy mạnh các biện pháp chống thất thu ngân sách. Kịp thời đề xuất các phương án chỉ đạo, điều hành thu ngân sách phù hợp, hiệu quả.

- Giao chỉ tiêu thu hồi nợ đến từng công chức thuế và gắn kết quả thu hồi nợ thuế làm căn cứ xếp loại thi đua cuối năm.

- Tiếp tục đẩy mạnh triển khai nộp thuế điện tử cho HKD thông qua etax mobile và ngân hàng thương mại. Để làm được công tác này hiệu quả, cần tổ chức buổi hướng dẫn HKD về cách thức đăng ký tài khoản cũng như các bước nộp thuế điện tử. Đây là một thao

tác khá đơn giản, vì HKD sẽ tự tra cứu được còn nợ bao nhiêu theo từng sắc thuế, hạn nộp khi nào theo mã số thuế của HKD để chủ động trong việc nộp thuế đúng thời hạn, không còn tình trạng ngại ra ngân hàng hoặc đến chi cục thuế mà nộp thuế chậm muộn. Đến năm 2030, vận động 100% các HKD nộp thuế theo phương thức điện tử.

- CBCC đội quản lý nợ thuế phải đối chiếu nợ thường xuyên để giảm tình trạng nợ ảo; đối với các trường hợp đủ điều kiện khoan nợ thì cần tiến hành ra quyết định kịp thời để giảm tối đa tiền chậm nộp khó thu; phân loại nợ, tập trung thu các khoản nợ có khả năng thu cao hơn trước khoản nợ khó thu.

- Chi cục phối hợp thành lập đoàn liên ngành bao gồm các CBCC thuộc Chi cục thuế, phòng, ban, đơn vị và UBND các phường thuộc quận đi kiểm tra tình trạng kinh doanh của HKD và gặp những HKD có số nợ lớn để yêu cầu chấp hành nộp đủ số nợ.

Điều kiện thực hiện: Xây dựng tiêu chí đánh giá phân loại các khoản phải thu, các khoản nợ; nâng cấp ứng dụng ngành thuế phù hợp với yêu cầu quản lý

3.2.4. Giải pháp kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh

Mục tiêu: Kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm hành vi vi phạm pháp luật, cố tình trốn thuế.

Nội dung các giải pháp:

- Về hình thức kiểm tra:

+ Chi cục tăng cường hình thức kiểm tra đột xuất khi phát hiện dấu hiệu rủi ro giúp tăng hiệu quả, rút ngắn thời gian phân tích hồ sơ, kịp thời phát hiện sai phạm.

+ Tăng cường hình thức kiểm tra tại trụ sở người nộp thuế giúp có đánh giá khách quan về tình hình kinh doanh của HKD.

- Về quy trình kiểm tra:

+ Ngay từ bước chuẩn bị kiểm tra cần xây dựng kế hoạch kiểm tra có trọng tâm, cần kĩ lưỡng khi tiến hành phân tích rủi ro để xây dựng kế hoạch. Bổ sung công chức quản lý đội quản lý thuế liên phường có đủ chuyên môn, phẩm chất vào đoàn kiểm tra thay vì hoàn toàn là công chức đội kiểm tra. Lên kế hoạch thời gian kiểm tra phải phù hợp, không ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh của HKD.

+ Tiến hành kiểm tra theo các nội dung trong kế hoạch, ngoài ra kiểm tra các nội dung khác ngay khi có dấu hiệu vi phạm. Các thành viên trong đoàn kiểm tra cần phối hợp tốt với nhau và kịp thời báo cáo trưởng đoàn để nắm bắt tình hình.

+ Sau khi kết thúc kiểm tra cần hoàn thiện biên bản chi tiết trong đó nêu rõ các nội dung đã kiểm tra, các sai phạm nếu có, yêu cầu HKD khắc phục các sai phạm. Đoàn kiểm tra họp rút kinh nghiệm.

- Về nội dung kiểm tra:

+ Đối với HKD theo phương pháp khoán chi cục tập trung kiểm tra căn cứ tính doanh thu thực tế. Chú trọng kiểm tra HKD có hoạt động kinh doanh trên các sàn thương mại điện tử; phối hợp với ngân hàng, đơn vị quản lý sàn thương mại điện tử cung cấp doanh thu thực tế của HKD. Nội dung kiểm tra đảm bảo không chồng chéo lên các nội dung của kỳ kiểm tra trước.

+ Phối hợp với Công an kinh tế khi phát hiện dấu hiệu tội phạm kinh tế có thể gây hậu quả nghiêm trọng đến lợi ích của Nhà nước.

Điều kiện thực hiện: Hệ thống thông tin dữ liệu của Chi cục Thuế về HKD, liên kết với các cơ quan có liên quan để truy xuất dữ liệu.

3.2.5. Giải pháp khác

- Tổ chức bộ máy quản lý thuế tại Chi cục Thuế theo chức năng, nhiệm vụ, theo hướng chuyên môn hóa để tinh gọn bộ máy. Tăng cường phối hợp giữa các đội thuế để quản lý hiệu quả, giảm thời gian luân chuyển hồ sơ từ đó rút ngắn thời gian giải quyết thủ tục hành chính.

- Xây dựng chế độ khen thưởng, khích lệ kịp thời cho các công chức đạt thành tích xuất sắc trong công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh, tạo động lực thi đua giữa các cá nhân. Đồng thời chấn chỉnh nghiêm, không để tồn tại thái độ quan liêu, ảnh hưởng uy tín ngành thuế.

- Chú trọng quan tâm công tác đào tạo công chức, tổ chức tập huấn kiến thức chuyên môn, kỹ năng giao tiếp với NNT nhằm đảm bảo mỗi CBCC thuế có đầy đủ năng lực, kiến thức chuyên môn và kỹ năng thành thạo để kịp thời phát hiện hành vi trốn thuế. Đặc biệt đào tạo công chức về tin học văn phòng để tăng hiệu quả ứng dụng CNTT vào xử lý công việc.

- Xây dựng tiêu chí đánh giá để nâng cao hiệu quả quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại chi cục thuế, cụ thể các tiêu chí mức doanh thu bình quân, số thuế bình quân, tỷ lệ nợ cho phép, số hộ được kiểm tra.

- Đẩy mạnh chuyển đổi số ở tất cả các khâu của quản lý HKD, ứng dụng mạnh mẽ CNTT, khuyến khích các sáng kiến về ứng dụng CNTT vào quản lý thuế. Điện tử hoá hơn nữa từ các khâu phối hợp công chức trong chi cục, quản lý tình trạng kinh doanh,

quản lý kê khai thuế, quản lý nợ thuế. Hệ thống công nghệ thông tin là một công cụ không thể thiếu của quản lý thuế vì vậy hệ thống công nghệ thông tin cần đáp ứng phương hướng chuyên đổi số trong quản lý, tốc độ xử lý dữ liệu cần nhanh và chính xác. Hệ thống công nghệ thông tin thông minh, hiện đại giúp giảm chi phí thời gian, nguồn nhân lực của chi cục thuế. Hệ thống công nghệ thông tin tốt sẽ nâng cao tốc độ xử lý các phần mềm kê khai, theo dõi, nộp thuế từ đó giúp HKD dễ dàng tra cứu, thao tác.

3.3. Một số kiến nghị

3.3.1. Kiến nghị với Cục Thuế thành phố Hà Nội

- Kiến nghị Cục Thuế thành phố Hà Nội có ý kiến với Tổng Cục Thuế ban hành quy trình kiểm tra riêng đối với hộ kinh doanh để tăng cường công tác quản lý hóa đơn, xử lý vi phạm đối với việc mua bán hóa đơn, hóa đơn không để triển khai chung toàn ngành.

- Với số lượng HKD ngày một lớn như hiện nay thì số lượng công chức quản lý thuế HKD và các bộ phận khác tại chi cục thuế còn khá mỏng, chưa đủ đáp ứng được những phát sinh trong công việc. Vì vậy, đề nghị cục thuế xem xét, tuyển dụng thêm công chức thuế nhằm đảm bảo số lượng CBCC đáp ứng yêu cầu làm việc

- Tăng cường các buổi tập huấn, đối thoại cho HKD để HKD trao đổi vướng mắc trong việc thực hiện nghĩa vụ thuế cũng như những kiến nghị nhằm hoàn thiện chính sách thuế hơn nữa.

3.3.2 Kiến nghị với Tổng cục Thuế

- Đăng tải thường xuyên và cập nhật đầy đủ các công văn có nội dung trên Cổng thông tin điện tử của Tổng cục Thuế để tất cả người dân có một địa chỉ đáng tin cậy đây để tìm kiếm thông tin hữu ích về thuế. Trang web của tổng cục hiện nay khá sơ sài và không bắt mắt, trải nghiệm người dùng khá thấp.

- Nâng cấp các trang web dành cho người nộp thuế. Khắc phục tình trạng hiện nay NNT phản ánh trang web của tổng cục thuế mắc nhiều lỗi, mất thời gian nộp tờ khai hay nộp thuế.

- Ban hành quy trình mới thay thế quy trình số 2371 năm 2015 để phù hợp với thực tế và các quy định pháp luật hiện hành.

- Hiện nay, khi ngành Thuế đang tích cực vận động HKD đăng ký thuế và nộp thuế điện tử thì cần đầu tư hệ thống hạ tầng thông tin thật hiện đại và vững mạnh bởi HKD vẫn còn chưa tin tưởng vào hệ thống tiếp nhận và bảo mật thông tin của ngành.

- Nâng cấp ứng dụng TMS, hiện nay ứng dụng xử lý dữ liệu khá chậm, chưa hỗ trợ đắc lực cho công chức thuế trong việc quản lý thuế. Đồng bộ dữ liệu cũ (từ trước khi có ứng dụng TMS) về ứng dụng TMS để công chức thuế thuận lợi tra cứu.

- Đề xuất với Bộ tài chính, Quốc hội ban hành chính sách đãi ngộ hợp lý đối với công chức thuế. Thực tế hiện nay mức thù lao trả cho công chức thuế tại Việt Nam rất thấp, chưa xứng đáng với áp lực công việc và sức lao động cũng như công hiến của công chức thuế cho xã hội.

KẾT LUẬN

Với đề tài: "*Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội*" nhằm mục đích đưa ra một số giải pháp dựa trên khoa học và thực tiễn để góp phần giải quyết các vấn đề còn hạn chế trong công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội. Đề án đã đạt được các kết quả chủ yếu sau:

Thứ nhất: Đề án đã trình bày được những vấn đề lý luận cơ bản về khái niệm, mục tiêu, quy trình trong công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán bao gồm: quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế; khai thuế và ấn định thuế; nộp thuế; kiểm tra thuế đối với hộ kinh.

Thứ hai: Đề án đã trình bày tổng quan về đặc điểm kinh tế - xã hội của quận Thanh Xuân làm căn cứ để phân tích thực trạng công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân. Phân tích tình hình thực hiện công tác quản lý thu thuế tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân giai đoạn 2021-2023; qua phân tích cho thấy việc quản lý thu thuế còn nhiều vấn đề cần phải tập trung. Qua kết quả phân tích đã chỉ ra được những điểm mạnh, cũng như điểm yếu và nguyên nhân ảnh hưởng đến công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân. Bên cạnh những ưu điểm đạt được, vẫn còn một số yếu điểm hạn chế, những nguyên nhân rút ra được từ những hạn chế nêu trên là cơ sở để đề xuất những giải pháp cụ thể

Thứ ba: Đề án đã phân tích và đưa ra phương hướng cụ thể và một số giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế trong công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác quản lý thu. Chắc chắn rằng trong thời gian tới với việc triển khai đồng bộ các giải pháp đã nêu, khu vực kinh tế này sẽ phát triển mạnh mẽ, góp phần tích cực vào việc chống thất thu cho NSNN, thực hiện tốt các mục tiêu công nghiệp hóa hiện đại hóa của đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Tài chính (2019), “*Quyết định số 110/QĐ-BTC quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của chi cục thuế quận, huyện, thị xã, thành phố và chi cục thuế khu vực trực thuộc cục thuế tỉnh, thành phố*”;
2. Bộ Tài chính (2020), “*Thông tư số 105/2020/TT-BTC ngày 03/12/2020 hướng dẫn về đăng ký thuế*”;
3. Bộ tài chính (2021), “*Thông tư số 40/2021/TT-BTC ngày 01/6/2021 hướng dẫn thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập cá nhân và quản lý thuế đối với hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh*”;
4. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân (2021), “*Báo cáo tổng kết công tác quản lý hộ kinh doanh năm 2021*”;
5. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân (2022), “*Báo cáo tổng kết công tác quản lý hộ kinh doanh năm 2022*”;
6. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân (2023), “*Báo cáo tổng kết công tác quản lý hộ kinh doanh năm 2023*”;
7. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân (2021), “*Báo cáo tổng kết công tác thuế năm 2021, triển khai thực hiện nhiệm vụ năm 2022*”;
8. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân (2022), “*Báo cáo tổng kết công tác thuế năm 2022, triển khai thực hiện nhiệm vụ năm 2023*”;
9. Chi cục Thuế quận Thanh Xuân (2023), “*Báo cáo tổng kết công tác thuế năm 2023, triển khai thực hiện nhiệm vụ năm 2024*”;
10. Chính phủ (2020), “*Nghị định 126/2020/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật quản lý thuế số 38/2019/QH14*”;
11. Chính Phủ (2021), “*Nghị định số 01/2021/NĐ-CP về đăng ký doanh nghiệp*”;
12. Phan Hữu Nghị & Nguyễn Thị Bất (2020), *Giáo trình Thuế*, Nhà xuất bản Đại học Kinh tế quốc dân;
13. Quốc hội (2019), *Luật Quản lý thuế*, Nhà xuất bản Lao động;
14. Tổng cục Thuế (2015), “*Quy trình Quản lý thuế đối với cá nhân kinh doanh (ban hành kèm theo Quyết định số 2371/QĐ-TCT ngày 18 tháng 12 năm 2015) của Tổng cục trưởng Tổng cục thuế*”.
15. Tổng cục Thuế (2023), *Quy trình kiểm tra thuế*, Ban hành kèm theo Quyết định số 970/QĐ-TCT ngày 14/7/2023.

PHỤ LỤC

MẪU CÂU HỎI PHÒNG VẤN SÂU

Kính chào Ông/bà! Để có cơ sở đề xuất giải pháp hoàn thiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân, kính mong ông/bà cung cấp thông tin bằng cách trả lời các câu hỏi dưới đây:

Câu 1: Ông/bà đánh giá như nào về công tác quản lý quản lý tình trạng kinh doanh và chuyển đổi sang phương pháp khai thuế tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân?

Câu 2: Ông/bà đánh giá như nào về công tác quản lý nộp thuế tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân?

Những khó khăn Ông/bà gặp phải trong quá trình thực hiện nghĩa vụ thuế của mình (ví dụ trong việc kê khai thuế trên trang web Thuế điện tử, nộp thuế bằng ứng dụng etax mobile, nộp thuế qua app ngân hàng thương mại, ...)?

Câu 3: Ông/bà đánh giá như nào về công tác quản lý khai thuế và ấn định thuế tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân?

Về mức doanh thu khoán cũng như mức thuế khoán đang áp dụng đối với hộ kinh doanh của mình, mức doanh thu như vậy đã phù hợp chưa ?

Câu 4: Công tác quản lý kiểm tra thuế đối với hộ kinh doanh tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân được thực hiện như nào trong thời gian qua?

Câu 5: Về tổng thể, Ông/bà đánh giá như thế nào về quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán tại Chi cục Thuế quận Thanh Xuân ?